Гос. книжн. п... УзССР ... 1982

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

18 ИЮЛЬ, 1982 ЙИЛ. ЯКШАНБА № 164 (2.570). Баҳоси 3 тийин.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ЮКСАК УЮШҚОҚЛИК КЎРСАТАЙЛИК

Сўз — тажрибакорларга

ҲОСИЛ МАСЪУЛИЯТИ

Сувчи — ғўзани яшнатувчи, сувчи — ҳосил посбони, деган ўринли ибораларни ҳаммамиз ҳам эшитганмиз. Буни биз, сувчиларга нисбатан жуда катта ишонч, ҳурмат-эътибор, деб биламан. Жуда ёшлигимдан эгат ораларига сув тарайман. Кўз ўнгимда томирларига оби-ҳаёт етиб борган ғўзаларнинг яшнаганлигини кўриб ҳозир ҳам ёш болалардек қувонаман. Илгари районимиздаги Ленин номли колхозда сувчилик қилардим. Шеробод чўлида «Октябрь 60 йиллиги» совхози ташкил этилгач, чўлда меҳнат қилишга бел боғладим. Чўлга келганимизга ҳам беш йил бўлибди. Ҳозир ҳам сувчиман. Ҳар куни тонгни далада қарши оламан. Далаларга қараб хаёлга чўмаман.

Сувсизликдан қақраб ётган ерларда бугунги кунда пахта, дон етиштирилмоқда, боғлар ташкил этилган, сабзавот ва полиз экилади, жамоат чорвачилиги йил сайин ривожланмоқда. Буларнинг ҳаммаси ўзи бўлаётгани йўқ, албатта. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги, катта ёрдами туфайли амалга оширияпти бу ишлар. Ишчи кучи жуда кам бўлган бизнинг шароитимизда ишнинг асосий қисми техника ёрдамида бажарилмоқда. Яқинда бригадамиз аъзолари билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми материалларини ўқиб чиқдик. Пленумда қабул қилинган СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси бошдан охиригача халқимизнинг фаровонлигини кўзда тутган. Қишлоқ хўжалигини ҳар жиҳатдан ривожлантириш — халқимизнинг турмуш фаровонлигини ошириш, деган гап-да. Озиқ-овқат программасида белгилаб берилган вазифалар фақат ғаллакорлар, чорвадорлар ёки сабзавоткорлар зиммасига эмас, биз, пахтакорлар зиммасига ҳам жуда катта вазифалар юклайди. Биз ҳам тўқимачилик саноатимизга кўп, сифатли пахта етказиб берсак, халқимизнинг ип-газлама товорларига бўлган эҳтиёжини қондиришга салмоқли ҳисса қўшган бўламиз.

Давлатга кўп ва сифатли пахта етказиб бериш осон иш эмас. Аввало, деҳқон йили бир-бирига сира ўхшамайди. Ўтган йилни бир эслайлик. Баҳор жуда чўзилиб кетиб, май ойининг охирида ҳам ғўзанинг «елкаси» қизимаган эди Жуда кўп жойларда чигит қайта-қайта экилганлигини биламиз. Бу йил-чи, чигит униб чиқар-чиқмас ҳаво қизиб кетди. Ер сифатли тайёрланиб, чигит экилган ҳамма жойда яхши кўчат олинди. Олинган кўчат меҳр билан парвариш қилинса, вақтида сифатли ишлов берилиб, озиқлантирилса, вақтида суғорилса, шубҳасиз, бу йил пахтадан юқори ҳосил етиштирадиган йил бўляпти.

Бригадамиз аъзолари ўтган йили ноқулай шароитда ҳам яхши натижаларга эришдилар. 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 47 центнердан ипак пахта топширган эдик. Юбилей йилида эса ҳар гектар майдондан 50 центнердан ипак пахта етиштирамиз, деганмиз. Эллик центнерлик ҳосилни етиштиришнинг ўзи бўлмайди. Шунга яраша меҳнат ҳам қилиш керак. Тадбиркорлик билан, йилнинг келишини ҳисобга олиб меҳнат қилмоқдамиз. Биз кейинги йилларда чигит экиш олдидан ерни яхшилаб текислаб, эгат очиб, суғориб, кейин уруғни пуштага экиш тажрибасини қўлланяпмиз. Бу усул сувчи учун ҳам, механизатор учун ҳам жуда қўл келаётганлигини ўз тажрибамизда синаб кўрдик. Қулайлиги нимада? Илгари биз чигит экилган эгатлардан биринчи сувни етаклаб ўтганимизча не-не машаққатларни бошдан кечирардик. Сув «қочиб» кетаверарди. Қарабсизки, картанинг бир ери кўллаб ётади, бир ерига сира сув чиқмайди. Натижада бир текис кўчат ҳам бўлмайди. Ғўза бир текис ривожланмайди ҳам. Ҳозир-чи? Биз картанинг қаеридан сув қандай ўтишини ерга чигит тушмасидан олдин биламиз.

Мутахассисларимизнинг айтишларича, ҳозир ғўза ўтган йилнинг шу муддатидагига қараганда кўпроқ фойдали ҳароратни қабул қилибди. Бу жуда яхши. Буни деҳқонлар ҳам ҳисоб-китоб қилишяпти.

Ўтган йили шу пайтда ҳам ғўза сув талаб қилмаган эди. Бу йил эса ҳозир ғўзаларимиз сув талаб қила бошлади. Бизнинг ҳисобимиз бўйича ҳам сувни ғўза ўта чанқаб қолганда эмас, балки айни сув талаб қилган пайтида беришнинг аҳамияти жуда катта. Сув ўз вақтида берилганда ғўза иккинчи ярусдан бошлабоқ ҳосилга кира бошлайди.

Мен ва бригададаги ҳамкасбларим чўл шароитида ғўзани ортиқча суғоришга сира йўл қўймаймиз. Эгат ораларида сув қанча кўп турса, кўчат шунча эзилади. Саратонда эса тамоман бошқача. Унда эгат орасида сув кўп тургани билан ғўза сувни ўзига қабул қилаверади. Бизнинг бригадамизда ипак пахтанинг эрта пишадиган Т-7, Т-13, Т-14 навлари экилган. Ҳар гектар майдонда ҳозир 180—200 минг туп атрофида кўчат қолдириб, парвариш қиляпмиз. Бизнинг шароитимизда ҳар бир сувчига 10 гектар ер тўғри келади. Шунинг учун ҳам сувдан жуда унумли фойдаланишга, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, мунтазам эгат бошида бўлишимизга тўғри келади. Шундай қиляпмиз. Эгатларимизнинг узунлиги 50—60 метрдан ортиқ эмас. Эгатлар қисқа бўлганида сувдан унумли фойдаланиш, карталарни тез сувдан чиқариш имкони туғилади. Биз биринчи сувни икки-уч кундан кўпга чўзмаймиз. Бригадамиз механизатори Ҳасан Дўсалиев биринчи сув олингунга қадар ғўза қатор ораларига уч марта ишлов берди. Ҳозирнинг ўзида культиватордаги ишчи органлар 37 тага етди. Уч марта ишлов берилган бўлса, шунинг икки мартасида ғўза гўнг ва минерал ўғит билан озиқлантирилди.

Область партия ташкилоти бу йилги шароитда сувдан жуда самарали, тежаб-тергаб фойдаланишни асосий вазифалардан бири қилиб қўймоқда. Чунки пахта далаларимизга оби-ҳаёт берадиган сув омборида ўтган йилдагига нисбатан кам сув тўпланди. Ҳар қатра сув деҳқон учун қадрли бўлиши керак. Ўтган йили бизнинг шароитимизда суғоришларнинг ораси 15—20 кунни ташкил этганди. Биз бу йил биринчи сувни олтмиш кун деганда олдик. Бундан кейин эса суғоришлар оралиғидаги вақт 20—25 кунга етяпти. Бунинг учун механизаторимиз билан маслаҳатлашиб олдик, ҳар сувдан кейин уч марта чуқур культивация қилиняпти. Ғўза қатор ораларига ишлов бераётган МТЗ-80 тракторимиздан ҳам сал бошқача фойдаланяпмиз. Олдин бу трактор билан бир йўла тўрт эгатга ишлов берарди. Шунда тракторнинг уч ғилдираги уч эгатдан юриб, кесакларни янчарди-ю бир эгатдаги кесак қолиб кетарди. Ҳозир эса ана шу трактор билан уч эгатга ишлов беріляпти. Натижада орада кесаги эзилмаган жўяк қолмаяпти.

Кези келганда шуни айтиш керакки, баъзан сувчиларимиз ғўзани сувга ўргатиб қўядилар. У сув талаб қилса ҳам, сув талаб қилмаса ҳам сув оқизилади. Бир қарашда ғўзаларнинг авжи яхшидек, барглари ҳам кўзга жуда чиройли кўринади. Ҳосилга келганда ҳеч қўри бўлмайди. Нима учун? Биринчидан, жуда хом бўлиб ўсади, ҳосил тугунчалари ҳам сийрак бўлади, бунинг устига шундай ерда ҳашарот керагидан ҳам ортиб кетади. Нам кўп ерда ҳашарот учун қулай шароит бўлади. Шунинг учун ҳам биз, сувчилар биринчи навбатда ғўзани чиниқтиришимиз керак. Сувчининг меҳнати зое кетмаслиги учун у механизатор билан ҳамкорликда меҳнат қилиши ҳам жуда муҳим. Гапнинг очиғи, бригадамизда биз бир-биримизнинг ишимизни қатъий назорат қилиб борамиз. Чунки, культивация сифатсиз бўлса, ташвишини сувчи тортади, сувчи картани сифатсиз суғорса, кўллатиб суғорса, ташвишини механизатор тортади. Бригадамизнинг сувчилари Қурбонназар Хўжақулов, Жовли Хўжакелдиев, Бозор Хўжакелдиевлар ана шуни доимо назарда тутадилар. Бригадамизда меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системаси жорий этилган. 60 гектар майдон тўрт звенога тақсимланган. Тўрт звено ҳам сувдан, техникадан, ўғитдан унумли фойдаланиб, кўпроқ пахта етиштиришни асосий вазифа қилиб қўйган экан, шубҳасиз, фақат сифатли ишлаш — шиоримиздир. Сувчи фақат культивациянинг сифатини эмас, балки ғўзага озуқа беришни ҳам қатъий назорат қилиши керак. Баъзан деҳқонларимиз ҳар гектар майдонга 400—500 килограмм минерал ўғитни бирданига беришни тажриба қилиб кўришади. Ғўза ҳам мисоли жонивордек. Бир йўла 400—500 килограмм ўғит берилганида аввало, уни ҳазм қилолмайди, сўнгра ғўза бир ўсади-ю, шу билан тўхтайди. Шунинг учун бериладиган ўғит бўлиб-бўлиб берилса, ғўза серавж бўлиб ривожланади. Ҳосил ҳам яхши етилади. Биз бригадамизда нормадаги ўғитни худди шундай тақсимлаб берамиз. Озиқлантиришни июнь ойининг биринчи ўн кунлигида тамомлаганмиз. Ҳозир сифатли ишловга, маҳаллий ўғитга зўр беряпмиз.

Совхозимиз меҳнаткашлари юбилей йилида 10 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Механизаторларимиз, сувчиларимиз ҳамкорликда меҳнат қилиб, ғўзаларимизни кун сайин яшнатяптилар, мўл ҳосил етиштириш учун барча чора ва тадбирларни кўришяпти. Шубҳасиз, юбилей йили совхозимиз меҳнаткашлари учун қувончли ютуқлар йили бўлади.

Алибой ТЎЛАЕВ.
Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг сувчиси.

Пахтакор деҳқонлар ғўза парваришининг ҳозирги масъулиятли дамларида янада ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Поп районидаги «Поп» совхози пахтакорлари бу йил эл хирмонига 9 минг тоннадан ортиқ юқори сифатли «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилишган. Шу кунларда совхоз далаларида экинни юксак агротехника қоидалари асосида парваришлаш қизғин давом эттирилмоқда. Ғўзаларни табақалаб чеканка қилиш ишлари ҳам юқори сифатли ўтказиляпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Илғор механизатор Д. Рустамов, бўлим бошқарувчиси Х. Шарофиддинов ўртоқлар пахтазорда. 2. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти. 3. Илғор ишчи Ў. Қурбонова ўз даласида.

Ж. ТЎРАЕВ фотолари.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

△ ҲОЗИРГИ МАСЪУЛИЯТЛИ КУНЛАРДА БУТУН КУЧНИ ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШГА САФАРБАР ЭТАЙЛИК △ ЭКИНЛАРНИ СУҒОРИШ, ПАРВАРИШЛАШДА ЮКСАК СУРЪАТ ВА АЪЛО СИФАТ БЎЛСИН △ МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШНИНГ ГАРОВИ — ҲАР ТУП ҒЎЗАНИ ЗАРАРКУНАНДАЛАРДАН АВАЙЛАБ-АСРАБ ПАРВАРИШЛАШ ЭКАНЛИГИНИ АСЛО УНУТМАНГ △ ҒЎЗАНИ ЧЕКАНКА ҚИЛИШНИ АСОСАН ТЕХНИКА ЁРДАМИДА ЎЗ ВАҚТИДА ЎТКАЗИНГ △ ЭКИННИ САРАТОН СУВИГА ҚОНДИРИБ, КЎСАКЛАРНИНГ ТЎҚ, ПАХТАНИНГ ЮҚОРИ СИФАТЛИ БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК.

75 ЦЕНТНЕР УЧУН

Колхозимиз райондаги энг юқори ҳосилли хўжаликлардан ҳисобланади. Ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йилида юксак кўрсаткичларга эришганлигимиз учун хўжалигимизга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Кўчма Қизил байроғи берилди. Бу юксак мукофот биз пахтакорларни янги марраларни эгаллашга ундамоқда.

Юбилей йилида янада кўп ва арзон пахта етиштириш учун курашяпмиз. Мен кўп йиллардан буён хўжаликда бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқдаман. Ўтган йиллар мобайнида ҳосилдорликни ошириш борасида бой тажриба тўпланди. Бригадамиз аъзолари бу йил ана шу тажрибага асосан ҳар гектар ердан 75 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олганлар. Хўш, бунга қандай қилиб эришамиз?

Биринчи навбатда биз ерни ўғитга етарли миқдорда тўйдирамиз. Бу йил ҳам ҳар гектар майдонга 30—35 тоннадан маҳаллий ўғит солдик. Чигитни саккиз иш кунида экиб олдик. Баъзи майдонларда ниҳоллар ернинг табиий намига бир текис униб чиқди. Қолганлари эса чигит суви билан кўкартириб олинди.

Шу кеча-кундузда экинлар олтинчи маротаба культивация қилинмоқда. Ғўза қатор ораларига ишлов вақтида минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси ҳам бериб боряпмиз. Механизаторлардан Зиё Шарипов, Тўра Рауповлар ҳар бир ниҳолни меҳр билан ардоқлаб парвариш қилмоқдалар.

Ғўзаларни қондириб суғоришга ҳам катта эътибор беріляпти. Ҳозиргача жами пахта майдонлар уч марта мириқтириб суғорилди. Суғориш вақтида «шарбат» ҳам бериб боряпмиз. Экинларга оби-ҳаёт таращга кўп йиллардан буён сувчилик касбини эъзозлаб келаётган кишилар биркитилган. Шукур Обидов, Раҳмат Содиқовлар кунига 1—1,5 гектар майдондаги ғўзаларга оби-ҳаёт тарамоқда.

Бизда ингичка толали пахта ҳам етиштирилади. Оқ толали чигит экилган майдоннинг ҳар гектарида 115-120 минг туп кўчат қолдиришга эришганмиз. Бу ғўзаларни то ҳосил пишиб етилгунга қадар асраб қолиш билан бирга уларнинг ҳар тупида август ойи охиригача 18—22 тадан бўлиқ кўсак етиштиришга эришамиз. Шу йўл билан олтин кузда ҳар гектар майдондан 75 центнердан хирмон кўтаришни таъминлаймиз.

М. ЖУРАЕВ,
Ғиждувон районидаги Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва комсомол органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлигининг бўлим мудири ўртоқ Валентин Ғуломович **Қосимов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

16 июль куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари секретарлари, бир қанча министрликлар ва идоралар, саноат корхоналари ва қурилишлар раҳбарларининг кенгаши бўлди. Кенгашда партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган талаблар асосида минерал ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилувчи химиявий воситалар, микробиологик маҳсулотлар ва улар учун керакли хом ашё ишлаб чиқарувчи саноат корхоналари қурилишини ва уларни ишга туширишни жадаллаштириш масалалари кўриб чиқилди.

Бу масалалар юзасидан СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. А. Костандов доклад қилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари таъкидлаб ўтганидек, СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун қишлоқ хўжалигини химиялаштиришни тобора кенгайтириш, деҳқончиликни минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситалар билан тўлароқ таъминлаш катта аҳамиятга эга бўлади. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия, совет ва хўжалик органлари, касаба союзлари ва комсомол агросаноат комплекси, шу жумладан химия саноати объектларини мамлакатнинг зарбдор қурилишлари сифатида ўз вақтида ишга туширишга жуда катта эътибор беришлари лозим, деган кўрсатмаларини изчиллик билан бажариш беҳад зарур эканлиги уқтириб ўтилди.

Шу беш йилликда минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни бир ярим баравар, озуқага қўшиладиган моддаларни эса қарийб икки баравар кўпайтириш керак. Белгиланган топшириқларни бажариш учун янги корхоналарни ўз вақтида қуриш ва вужудга келтирилган қувватлардан тўлароқ фойдаланиш зарур. Шу билан бирга кенгашда бу ишда катта камчиликлар борлиги ҳам кўрсатиб ўтилди. Минерал ўғит ва микробиология саноати қурилишларига тегишинча эътибор бермаётган ҳамда янги объектларни тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштириш учун шароит яратиб бермаётган министрликлар ва идоралар, шунингдек бир қанча маҳаллий партия комитетларининг раҳбарлари жиддий танқид қилинди.

Министрликлар, идораларга, маҳаллий партия комитетларига йўл қўйилган қолоқликни тугатиш ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш юзасидан 1982 йил плани ва беш йилликнинг шундан кейинги йиллари планини сўзсиз бажариш учун дарҳол чоралар кўриш таклиф этилди. Шу муносабат билан қурилиш ва машинасозлик министрликлари қурилишларни зарур ишчи кучлари, материаллар, машина-ускуналар ва комплектловчи буюмлар билан қисқа вақт ичида таъминлашлари керак.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ҳозирги вақтда меҳнат коллективларини минерал ўғитлар ва бошқа химиявий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни таъминловчи ҳамма объектларни қуриш планларини тўла ва ошириб бажаришга сафарбар қилиш соҳасида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишни кучайтиришлари, бу иш озиқ-овқат маҳсулотларини тезроқ кўпайтиришнинг энг муҳим шартларидан бири эканлигини кўзда тутишлари лозим.

Кенгаш ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, Н. В. Мартинов, И. Т. Новиков, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР халқ контроли комитетининг масъул ходимлари қатнашдилар.

(ТАСС).

АГРЕССОРЛАР ҚАСОСДАН ҚУТИЛА ОЛМАЙДИЛАР

Ўзбекистонда ўтказилаётган митингларда шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари Исроил ҳарбийларининг Ливан тупроғидаги жиноий ҳаракатларини лаънатламоқдалар.

— Ҳатто милитаристик жазава гангитиб қўйган Исроилда ҳам тобора кўпроқ кишилар босқинчилар қилаётган ёвузликларга қарши баралла норозилик билдирмоқдалар, — деди слесарь И. Каримжонов Тошкент лак-бўёқ заводида бўлиб ўтган кўп кишилик митингда. — Аммо Тель-Авивнинг юқори доиралари ва уларнинг америкалик ҳомийлари бу овозларни эшитмаяптилар. Планетадаги барча софдил кишиларнинг талабларига қарамай улар васвасаларга хос сурбетларча қайсарлик билан Яқин Шарқда ўзлари учун янги ҳарбий-сиёсий плацдарм вужудга келтиришга интилмоқдалар. Империалистларнинг ана шу режаларини барбод этиш жаҳон халқларининг бурчидир. Биз ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка президентига мурожаатини табриклаймиз. Биз шу мурожаатга: Исроил қотиллари, Ливандан йўқолингиз! — деган талабимиз билан қўшиламиз.

Митингда сўзга чиққан аппаратчи Г. Шафикова, электр-монтёр И. Лутфуллаев, цех бошлиғи С. Тен ва бошқалар Исроилнинг Ливандаги қароқчилигини қаҳр-ғазаб билан қораладилар, интервенциячиларнинг қўшинлари босиб олинган ерлардан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилдилар.

«Исроил агрессорларига лаънат!», «Ливандаги хунрезлик тўхтатилсин!» — СССР 50 йиллиги номли Хива тикувчилик фабрикасининг меҳнаткашлари митингга ана шундай шиорлар ва транспарантларни кўтариб чиқдилар.

— Ливан тупрогида содир бўлаётган фожиали воқеалар қалбларимизни қайғу-оламга тўлдирмоқда, — деди моторчи-тикувчи, СССР Олий Советининг депутати Г. Отажонова. — Босқинчилар уйларни вайрон қилиб, касалхоналарни портлатмоқдалар, озиқ-овқатларини йўқ қилмоқдалар, хотин-қизлар, қариялар ва болаларни аямаяптилар. Уларнинг америкалик ҳомийлари эса қароқчиликка тўсқинлик қилиш бир ёқда турсин, ҳатто уларнинг ўзлари ҳам фаластинликлар билан ливанликларни қирғин қилишда иштирок этишга тайёр эканликларини билдирмоқдалар. Биз ана шу жиноий режаларга қарши қатъий норозилик билдирамиз. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ президенти Р. Рейганга мурожаатини айни вақтида қилинган жуда муҳим мурожаат, деб ҳисоблаймиз. Бу мурожаат Фаластин ва Ливан халқларининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилгандир.

Навоий область Хатирчи районидаги «Партия XXII съезди» колхозида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари Исроилнинг ваҳшиёна агрессияси тўхтатилишини, босқинчиларнинг қўшинлари Ливаннинг ишғол этилган ерларидан олиб чиқиб кетилишини талаб қилдилар.

— Америка қурол-яроғлари билан тиш-тирноғигача қуролланган Исроил ҳарбийлари бутун дунё кўз ўнгида араб халқларининг жаллоди қиёфасида намоён бўлдилар, — деди ўз нутқида бригадир, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Болтаев. — Тинчликсевар халқлар Тель-Авив ҳукмдорларининг инсонийликка қарши жиноятларини асло кечирмайдилар. Эртами-кечми улар адолатли қасосга учрайдилар. Улар ўз қўлларидаги ўн минглаб фаластинлик ва ливанлик ватанпарварларнинг қонини ҳеч қачон юва олмайдилар!

Ўзбекистон Гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш республика бошқармасида, Андижон бадиий буюмлар фабрикасида, Бухоро тикувчилик-ишлаб чиқариш бирлашмасида, Бухоро областидаги Вобкент район касалхонасида, республиканинг бошқа корхоналари ва муассасаларида бўлиб ўтган кўп кишилик митингларнинг қатнашчилари ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган Ливан ва Фаластин халқлари билан бирдамлик изҳор этдилар.

Митингларда қабул қилинган резолюцияларда Ливандаги қирғинлик тўхтатилиши, агрессорнинг қўшинлари босиб олинган ерлардан сўзсиз олиб чиқиб кетилиши, Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқлари тикланиши қатъий талаб этилган.

(ЎзТАГ).

МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИГА БАҒИШЛАБ

Металлургия — социалистик экономиканинг пойдевори. Бизнинг мамлакатимизда бошқа ҳар қандай давлатга қараганда кўпроқ миқдорда чўян, пўлат, темир рудаси ишлаб чиқарилмоқда. Рангли ва нодир металлар тез суръатлар билан қуйилмоқда. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш тобора кўпайтирилмоқда. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши асосан меҳнат унумдорлиги ошганлигининг, ички резервлардан фойдаланганликнинг натижасидир. Олимлар, ишлаб чиқариш новаторлари ишни такомиллаштиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Тармоқ меҳнаткашлари байрами — Металлурглар кунига бағишланган тантанали йиғилиш иштирокчилари шу ҳақда гапирдилар. Йиғилиш Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Э. Димшиц, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари И. П. Ястребов, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, социалистик мусобақа ғолиблари, пойтахт жамоатчилигининг намояндалари президиумга чиқдилар.

СССР қора металлургия министри И. П. Казанец ва СССР рангли металлургия министри П. Ф. Ломако доклад қилдилар.

Тармоқларнинг новаторларига, ишлаб чиқариш илғорларига совет касаба союзлари мукофоти лауреатлари унвони берилди ва қора ҳамда рангли металлургиянинг атоқли меҳнаткашлари номидаги дипломлар топширилди.

Тантанали йиғилиш иштирокчилари ишни янада такомиллаштириш, шу йилги ва беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бутун кучимиз, билим ва тажрибамизни сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

(ТАСС мухбири).

СССР 60 ЙИЛ

ДЎСТЛИК ҚУДРАТИ

ЭЛЛИК ТЎРТ МИЛЛАТ-БИР ОИЛА

Қишлоқ узра оқшом қўнгач «Строитель» посёлкаси яна гавжумлашиб қолди. Икки четига манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилган файзли йўлдан қадрдон оилалари томон одимлаб келаётган кишиларга ҳавас билан назар ташлаймиз. Улар орасида руслар, татарлар, ўзбеклар, қозоқлар, корейслар, қирғизлар ва бошқа кўплаб миллат кишиларини учратиш мумкин. Тўғри, уларнинг миллати ҳар хил. Аммо, мақсадлари, орзу-интилишлари бир. Қарши чўлининг иккинчи навбатини ўзлаштиришда фаол иштирок этиб, улуғ бунёдкорлик ишига муносиб улуш қўшишдек олий ният барчаларини чўлга етаклаб келган. Ҳа, партия даъвати, қалб амри билан мамлакатимизнинг турли бурчакларидан Муборак районига келган 54 миллат кишилари қўлни-қўлга бериб ишлаб, чўл ўрнида бепоён пахтазорлар, боғ-роғлар, замонавий посёлкалар бунёд этмоқдалар. Районда ер ўзлаштириш ишларини «Каршистрой» территориал бошқармаси базасида ташкил этилган «Каршинстепстрой» бирлашмаси чўлқуварлари амалга оширмоқдалар. Иноқ коллектив ташкил этилгандан буён ўтган қисқа вақт ичида мазкур районда қарийб 4000 гектар ер ўзлаштириб, совхозлар, уй-жойлар, мактаблар, чорвачилик комплекслари, дала шийпонлари ҳамда сув тармоқларини бунёд этди. Кейинги уч йил ичида бу ерда олти янги совхоз ташкил этилиб, чўллар коммунизмга хизмат қилдирилмоқда. Бирлашма коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига юксак марраларни кўзлаб ишламоқда. Ниятлари — бу йил район бўйича 3 минг гектар, умуман ўн биринчи беш йиллик охирига қадар эса 10 минг гектар ер ўзлаштиришга эришиш. Ҳозирда бирлашманинг ўнлаб зарбдорлари эл-юрт олдида берган ваъданинг масъулиятини чуқур ҳис қилган ҳолда иш юритиб, бир беш йилликда икки беш йиллик план топшириғини бажариш орзусида ташаббускорлик кўрсатиб ишлашяпти. Юзлаб чўлқуварлар эса СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган кунгача беш йилликнинг уч йиллик планини бажаришга азму қарор қилишган. Хайрли ҳаракатнинг олдинги сафларида Сеиднеби Изетов, Иван Келеш, Виктор Игошин, Юлия Сафарбоева, Ахтам Бобожонов, Нерсес Азарян, Зевдет Минулин, Барака Тўева, Тофиқ Бобоев, Қурбон Оймирзаев каби коммунист ва комсомоллар боришмоқда.

Асов чўл ҳузур-ҳаловатдан кечиб, вақт билан ҳисоблашмай, сабот-матонат кўрсатиб ишлаётган метин иродали кишилар измига бўйсунмоқда, ўз андуҳларини ташлаб, олтин сандиқларини жаранглатиб очяпти, янги қаҳрамонларни майдонга чиқармоқда. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Шокир Сайфутдинов чўлда ўз бахтини топган, ҳалол меҳнат қилиб, довруғ таратган фидойилардан. У биринчилар қатори Қарши чўлига келиб, ўз ташаббуси билан 20 миллат вакилларидан махсус бригада ташкил этди. «Водстрой» трестига қарашли 24-механизациялашган кўчма колонна комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қилиб, тадбиркорлик ва ташкилотчилик кўрсатиб келмоқда. Ўз шогирдлари билан ҳамжиҳатликда Амударё сувини лоток ариқлардан қақроқ ерларга етаклаб келди. Бу оловқалб ёшлар ўтган йили 700 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб бир неча юз метрлик лоток ариқларини ўрнатиб ўзаро социалистик мусобақа ғолиби бўлишган эди. Улар айни кунларда эришилган натижаларни янада яхшилаш ниятида барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Қақроқ ерларга оби-ҳаёт етаклаб, чўлни маъмурчилик ўлкасига айлантириш ишига муносиб улуш қўшишмоқда.

Кўп миллатли кишилар ўртасидаги дўстлик куч-қудрати, қўриқ қаҳрамонларининг фидокорона меҳнатлари қандай самаралар бераётганлигини биргина «КПСС XXVI съезди» совхози мисолида ҳам кўриш мумкин. Учинчи йил ерга чигит эккан мазкур хўжалик маъмурияти, партия комитети коллективда соғлом ижодий муҳитни юзага келтириш, ишчиларнинг унумли ишлаб, кўнгилли дам олишлари учун мавжуд шарт-шароитларни яратиб беришга алоҳида эътиборни қаратмоқда. Натижада кўпчилик совхозда муқим ишлаб қолишга аҳд қилиб, бутун куч, билим-маҳоратини ишга солмоқда. Хўжалик ўтган йили 2800 тонна ўрнига 3665 тонна пахта етиштириб давлатга топширди. Ҳосилнинг 95 проценти машиналарда саранжомланди. Ғалла, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан қабул қилинган мажбуриятлар ҳам зиёдаси билан адо этилди. 1981 йили кўзланганидан кўп — 1 миллион 800 минг сўм даромад олиб, совхоз рентабелли хўжаликка айланди.

Совхоз коммунистлари, барча ишчилари КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Улар ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Бутун диққат-эътибор юбилей йилида пландаги 4 минг тонна ўрнига 5 минг тонна пахта етиштиришга қаратилмоқда. Бу йил хўжаликда янги ўзлаштирилган ерлар ҳисобига иккита бўлим ташкил этилди. Улар асосан сабзавот ва маккажўхори дони етиштиришга ихтисослаштирилмоқда. Бу ерда Озиқ-овқат программасининг ажралмас қисми бўлган социал масалалар ҳам муваффақиятли ҳал этиляпти. Совхоз марказида «Гулшан» посёлкаси тез суръатлар билан бунёд этилмоқда. Унда турар-жой биноларидан ташқари 400 ўринли клуб, маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати, алоқа бўлими қурилмоқда. Яқинда «Совхозстрой» тресги қурувчилари ишчиларга 60 дан ортиқ коттежларнинг калитларини топширишди. Уларда ишда, шахсий ҳаётда намуна кўрсатаётган чўлқуварларнинг оилалари яшамоқда.

Ишчилар ўзларига кўрсатилаётган ғамхўрликларга жавобан янги-янги ташаббуслар билан майдонга чиқишмоқда. Чунончи, Комил Отахонов бошлиқ бригада заршунослари чўл шароитида ҳар гектар ердан камида 42 центнердан хирмон кўтаришга азму қарор қилиб, ҳамкасбларини мусобақага чақирдилар.

Бундай қувончли мисолларни «Муборак», «Қорақум», «Ғаллачи», «Таврия» совхозлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Биз район чўлқуварларининг ҳаёти, меҳнат фаолиятлари билан яқиндан танишар эканмиз, улар билан ёнма-ён ишлаётган бир группа болгариялик қурувчилар билан ҳам суҳбатда бўлдик.

— Кўп миллатли совет кишилари ўртасидаги ўзаро дўстлик, қардошлик улар эришаётган барча ғалабаларнинг бош омили, деган сўзларнинг том маъносига Қарши чўлига келганимиздан сўнг тўла тушуниб етдик, — дейди болгар қурувчилари бригадаси бошлиғи Хазиз Рибаров. — Барча миллат ва элат вакилларининг ягона мақсад йўлидаги қаҳрамонона меҳнатлари, бир-бирларига бўлган ҳурмат, меҳру оқибатлари кишини ҳаяжонга солади. Чўлда совет кишиларига хос инсонийликнинг олий фазилатлари намоён бўляпти. Бизни тўлқинлантирган яна бир нарса шуки, ҳар бир чўлқувар ўзининг улуғ ишга даҳлдор эканлигини чуқур ҳис қилади, фахрланади. Аммо ўзи учун ҳеч қандай имтиёз кутмайди. Жамият учун сидқидилдан хизмат қилишни ҳаётининг мазмуни деб билади. Мен кўпинча юртдошларимга шундай дейман: «Тақдир бизни бағоят сийлади, улкан бахт ато этди. Мана шундай ажойиб фазилатли дўстлар билан ошно қилди». Биз ҳам катта интернационал оиланинг муносиб аъзолари бўлишга ҳаракат қиляпмиз. Муборак газни қайта ишлаш заводининг тўртинчи навбатини, шунингдек, хўжаликларда замонавий турар-жой ва маъмурий биноларни қуришга муносиб улуш қўшяпмиз. Мева ва сабзавот етиштиришга ихтисослашган Аметхон Султон номли совхозда 45 та уйни ўз вақтида фойдаланишга топширдик.

Қарши чўлининг иккинчи навбатини ўзлаштиришга муносиб улуш қўшиш учун бу ерга келаётган ватанпарварлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Уларнинг аксарияти мана шу ерда ўз бахт-иқболларини топиб, муқим ишлаб қолишга азму қарор қилмоқдалар. Шу ўринда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» асарида қайд қилинган қуйидаги сатрларни келтириш мақсадга мувофиқ: **«Юз минглаб, миллионлаб совет ватанпарварлари, партия даъвати билан иссиқ жойларини ташлаб, мамлакатни гуллатиб-яшнатишда, коммунизм қурилишида актив иштирок этиш учун отланмоқдалар. Қийинчиликлар ва катта ғалабалар нашидасини татиб кўриш насиб қилган, меҳнат қилиш, айтиш мумкинки, ўз қўл кучларини ишлатишга тўғри келган жойлар улар учун жонажон ва қадрдон ерларга айланмоқда».** Бу сўзларнинг қанчалик ҳаққоний ва ҳаётийлигини кўплаб чўлқуварлар ҳаёти, фаолияти мисолида кўриш мумкин. Мана, моҳир заршунос, ташаббускор коммунист Дўстмурод ака Нурмаматов қирқ йилдан ортиқ умрини Мирзачўлда ўтказди. Кўплар қатори Мирзачўлни Мирзагулистонга айлантиришда жонбозлик кўрсатди. Тўрт йилдирки, Муборак районидаги «Гулистон» совхозида меҳнат қилиб, пахтачиликни ривожлантиришга катта улуш қўшмоқда. Дастлабки йили чўл инжиқликларини тадбиркорлик билан енгиб, гектар бошига 12 центнердан хирмон кўтарди. Бебаҳо касбига, чўлқуварларга меҳр қўйди. Ўз оиласини кўчириб келиб, ғайрат камарини боғлаб ишга киришди. Ўн фарзанди билан бир бригадага уюшиб, уч йил ичида ҳосилдорликни 12 центнердан 32 центнерга олиб чиқди. Моҳир заршунос айни кунларда сувчи, механизатор бўлиб ишлаётган Қулмурод, Бекмурод, Боймурод, Элмурод каби фарзандлари билан чўлқувар деган номни улуғлаб, Иттифоқимиз юбилейи шарафига ҳосилдорликни камида 35 центнерга етказишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Иккинчи қўриқ Дўстмурод Нурмаматовга шон-шуҳрат келтирди. Қанчадан-қанча заршунослар уни моҳир мураббий сифатида эъзозламоқдалар. Татар Лелия Ниёзова, ўзбек Элмурод Нуров, доғистонлик йигит Қурбон Солихов, корейс Терентий Ким, тожик Абдуқодир Охунжонов, рус Владимир Алексеев, туркман Бешим Раҳитов каби меҳнат зарбдорлари ҳам интернационал оилада униб-ўсиб, эл оғзига тушган кишилардандир.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мамлакатимизнинг турли бурчакларидан бу ерга ишга келаётган кишилар ўз-ўзидан ягона коллектив бўлиб уюшиб кетаётгани йўқ. Район партия ташкилоти кўп миллатли кишилар ўртасидаги ўзаро дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашга қаратилган катта тарбиявий-ташкилий ишларни амалга оширмоқда. Айни пайтда чўлқуварларни уй-жой, ичимлик суви, транспорт билан таъминлаш хусусидаги муаммоларни ҳал этишга алоҳида эътибор бермоқда. Меҳнаткашлар ўртасида КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми материаллари, СССРнинг Озиқ-овқат программаси кенг тарғиб қилинмоқда. Бу ўзининг кутилган натижаларини беряпти. Район коммунистлари, барча меҳнаткашлари бу йил жами 25 минг тонна пахта, 25 минг тонна дон, шу жумладан 10 минг тонна макка дони, 400 тонна картошка, 3 минг тонна сабзавот, 4 минг тонна полиз махсулотлари етиштириш учун барча имкониятларни ишга солган ҳолда ишламоқдалар. Меҳнат коллективларида юбилей шарафига бошланган ўзаро социалистик мусобақа қизғин тус олмоқда. Бу ишда эл-юрт ишининг ҳақиқий жонкуяри — коммунистлар карвонбошилик қилмоқдалар.

М. ҚАЮМОВ.
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

> **«...ҲОЗИР КЎП МИЛЛАТЛИ МАМЛАКАТИМИЗ ШАРОИТИДА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ — АВВАЛО, МАМЛАКАТ БАРЧА ХАЛҚЛАРИНИНГ УМУМИЙ ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДАГИ ҲАЛОЛ, ВИЖДОНЛИ, САМАРАЛИ МЕҲНАТИДИР».**
>
> **Л. И. БРЕЖНЕВ.**

Фарғона районидаги Усмон Юсупов номли узумчилик-боғдорчилик совхозида айни пишиқчилик. Пишиб етилган меваларни йиғиб-териб олиш ишлари қизғин олиб борилияпти. Бу ишда совхознинг Тоштемир Мажидов бошлиқ бўлими коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бўлимнинг соҳибкор ва боғбонлари бу йил эл дастурхонига 1000 тоннадан ортиқ мева, 700 тонна ширин-шакар узум етказиб беришга аҳд қилганлар.

СУРАТДА: бўлим бошқарувчиси Т. Мажидов ва илғор бригада бошлиғи М. Нуриев ўртоқлар узум ҳосилини кўздан кечиришмоқда.

Н. РАҲМОНОВ фотоси.

Идеология ва ҳаёт

СЎЗ САРАЛАБ, ДИЛ ОРАЛАБ

Амударё районидаги Тельман номли колхоз бошланғич партия ташкилоти план ва мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш мақсадида омма орасида сиёсий ташкилотчилик ишларини авж олдирмоқда. Партия йиғилишларида, бюро мажлисларида идеология жангчиларининг сифат составини яхшилаш, лекция, суҳбатларнинг таъсирчанлигини ошириш, тематикасини кенгайтириш, бу борада партком ҳузурида иш олиб бораётган методик совет фаолиятини активлаштириш масалалари планли равишда қараб чиқилмоқда.

Шу кунларда дала меҳнаткашларига 40 нафар агитатор ғоявий мураббийлик қилмоқда. Уларнинг аксарияти идеология иши соҳасида катта тажриба тўплаган, хўжалик экономикасини пухта билган, колхоз ишлаб чиқаришининг мутахассислари, новаторлар, раҳбар кадрлардир. Улар омма орасида партия Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар, Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган актуал вазифаларни кенг тарғиб қилмоқдалар. Собиржон Раҳимбоев, Оқмон Ғойипов, Давлатбой Тўрабоев, Саидмамбат Абдуллаев каби агитаторларнинг чиқишларини дала меҳнаткашлари жон қулоқлари билан тингламоқдалар. Озиқ-овқат программаси, партиямизнинг ички ва ташқи сиёсати, халқаро аҳвол, иқтисодий тежамкорлик мавзуидаги таъсирчан суҳбат ва лекциялар тингловчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Чунки, агитаторлар темага тингловчиларнинг ёш, билим, касб хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ёндашадилар, ҳаётдан олинган конкрет мисолларга мурожаат қиладилар, диққат-эътиборни хўжалик олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга қаратадилар.

Натижада ғоявий жангчиларнинг даъваткор сўзлари оммада меҳнат кўтаринкилигини юзага келтирмоқда. Ўтган йили хўжалик 820 гектар ернинг ҳар гектаридан 51,4 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Ёки давлатга 4218 тонна пахта сотилиб, мажбурият ҳам ортиғи билан адо этилди. Шунингдек, колхозда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш план топшириқлари ҳам ошириб бажарилди.

Хўжалик аъзолари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда бултургидан 282 тонна кўп, — 4500 тонна пахта, 36 тонна гўшт, 356 тонна сут, 208 тонна сабзавот тайёрлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Х. ОТАМУРОДОВ.

СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлида Сирдарё область Ворошилов районидаги «Гулистон» совхози чорвадорлари муваффақиятли ишламоқдалар. Бу ерда қуёнчилик тез суръатлар билан ривожлантириляпти. Ҳозир бир центнер қуён гўшти етиштириш таннархи планда белгилангандан икки баробар арзон бўлмоқда. Қуёнбоқарлар бутун тажриба ва маҳоратларини ишга солиб, гўшт етиштиришни кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Шу йилнинг ўзида давлатга 8 тоннадан ортиқ парҳез гўшт етказиб берилади. Бу ўтган йилга нисбатан 2 тонна кўп демакдир.

СУРАТДА: илғор қуёнбоқар, ВЛКСМ XIX съезди делегати Б. Эшбекова.

Р. НУРИДДИНОВ фотоси. (ЎзТАГ).

ДАЛАЛАР НАФАСИ

АНДИЖОН. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларига амалий жавоб бериш учун курашаётган Олтинкўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг азамат пахтакорлари юбилей йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштиришга азму қарор қилганлар. Улар 3 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш иштиёқида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Айниқса, Холмамат Исмоилов, Олимжон Мамасолиев, Мухтасархон Ҳасанова, Турғунбой Ғаниев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда бу ишлар яхши олиб борилаётир. Ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришда Тўлқинбой Тўхтасинов, Ғанижон Юсупов, Абдувоҳид Жўраев, Рўзибой Одилбеков каби дала гвардиячилари жавлон уриб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ҳимматй туфайли барча майдондаги ниҳоллар тўрт мартадан культивация қилинди.

Хўжаликда экинларни суғориш икки сменада, группа усулида олиб борилмоқда. Тунги сув тараш унумли бўляпти. Сувни «шарбат» усулида оқизиш ҳосил салмоғини ошираётир. Бу борада «Уста сувчи» нишондорлари Самаджон Худоёров, Маматжон Мусурмонқулов, Зокиржон Худоёров, Мирзали Рўзиалиев сингари миришкор сувчилар ҳамкасбларига ибрат бўлмоқдалар.

Э. САРИМСОҚОВ.

* * *

СУРХОНДАРЁ. СССРнинг 60 йиллигига 60 центнердан ҳосил етиштирамиз! Ана шундай эзгу мақсад йўлида меҳнат қилаётган Денов районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг И. Исломов бошлиқ бригада заршунослари 84 гектар ердаги экинларни кунда бир яшнатмоқдалар.

Тўрт марта ишловдан чиқарилиб, уч бор озиқлантирилган ғўзалар ҳозир ёппасига кўсакламоқда. Дала миришкорларининг айни кунлардаги асосий диққат эътибори ҳар туп ғўзада юқори ҳосил тўплашга қаратилган.

Х. ГУЛБОЕВ.

* * *

ҚҚАССР. Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида зарбдорчасига меҳнат қилиб, ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган Амударё районидаги «Партия XXII съезди» совхозининг Избосган Тўлаганов бошлиқ бригадаси марди-майдонлари ишни шу куннинг юксак талаби даражасида ташкил этганлар. «Оқ олтин» ижодкорлари 53 гектар майдондаги ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар.

Ғўза қатор ораларини культивация қилиш ва озиқлантиришда Ўрозимбат Хўжамуродов, Худойберган Бекетовлар жонбозлик кўрсатиб ишлаётир. Уларнинг ҳар бири кунига 8—9 гектар майдондаги ғўзаларга ишлов беришяпти. Сафаргул Давлетова, Аноргул Бобожонова, Ойша Ўринбоева, Хушрўй Бозорбоева сингари колхозчилар пайкалларни бегона ўтдан тозалашда ва чопиқ қилишда илғорликни қўлдан беришмаётирлар.

С. ҚУТЛИМУРОДОВ.

* * *

ҚАШҚАДАРЁ. Яккабоғ районидаги «Коммунизм» колхозининг Нурмон Нормуродов бошлиқ бригадаси пахтакорлари ҳалол меҳнатлари билан йилдан-йилга пахтадан мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Заршунослар юбилей йилида ҳам юксак марраларни кўзлаганлар. 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центердан ингичка толали пахта ҳосили кўтариш уларнинг қалб шиоридир.

Азаматлар СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида фаол иштирок этиб, ҳосилдорликни ошириш ниятида ғўза парваришини тобора авж олдирмоқдалар. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, суғориш ишлари сифатли ўтказилмоқда.

Ш. МАҲМУДОВ.

Шунингдек, сурхондарёлик **У. Бекмуродов, Н. Эшонқулов**, бухоролик **С. Холов**, ҚҚАССРдан **Б. Дўсчонов, Ю. Бекмуродов, Х. Отамуродов**, андижонлик **М. Абдуллаев**, навоийлик **И. Ҳасанов**, фарғоналик **И. Усмонов, С. Дадахўжаев, Э. Усмонов, М. Каримов**, самарқандлик **У. Саидов, Т. Эшбеков**, қашқадарёлик **Ж. Юсупов** ўртоқлар ҳам дала меҳнаткашларининг шу кеча-кундузда қилаётган ишлари тўғрисида хат-хабарлар йўллашган.

ОЙДИН ЙЎЛ

ҲАР ҚАНДАЙ ХЎЖАЛИКНИ ЮКСАЛТИРИШ МУМКИН

«Москва» колхози Қўшкўпир районининг ўртача хўжаликларидан бири. Бир пайтлар пешқадамлардан ҳисобланган, экономикаси ва маданияти юксалиб бораётган бу хўжалик кейинги йилларда анча заифлашиб қолди, тайёрланаётган маҳсулотларнинг таннархи ҳам, колхознинг давлатдан қарзи ҳам орта борди. Жамоат чорвачилиги ҳам, сабзавотчилик ва боғдорчилик ҳам, бошқа айрим тармоқлар ҳам хўжаликка иқтисодий зарар келтирадиган соҳаларга айланиб қолди. Ваҳоланки, бунинг акси бўлиши керак эди. Давлатнинг йил сайин кўрсатаётган катта моддий-техника ёрдами, хўжаликнинг ўзи бу соҳаларга сарфлаётган маблағлар, уларнинг муттасил ортиб бораётган ҳажми ана шундан далолат беради.

Район партия комитетининг бюроси бу хўжалик юксалиш йўлидан олға силжимаётганлигининг, аксинча, бир қатор тармоқлардан фойда олиш ўрнига зарар кўраётганлигининг сабабини колхозга раҳбарлик қилиш ҳали талаблар даражасида эмас, деб топди. Чиндан ҳам бу ерда хўжалик механизмини бошқаришни такомиллаштириш, соҳаларнинг бир зайл ривожланишини таъминлаш, бунинг учун экономикани бошқара билиш санъатидан етарли фойдаланиш лозим эди. Бунинг учун эса лаёқатли, ташкилотчи ва тадбиркор раҳбар танлаш зарур эди.

Колхоз аъзоларининг умумий йиғилишида бу масалага ҳамма жиддий муносабатда бўлди. Йиғилганларга район партия комитетининг Отаназар Авазмуродовни колхоз раислигига сайлаш ҳақидаги таклифи маъқул тушди. О. Авазмуродов шунгача район партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи секретари бўлиб ишлаётган, бу вазифада беш-олти йил мобайнида ишлаб партиявий раҳбарлик санъатини анча эгаллаган, эл иззат-икромини қозонишга ҳам эришган эди.

Райком бу хўжалик учун раҳбар кадр танлаб янглишмаган эди. Янги раис район партия комитетида тўплаган бой раҳбарлик тажрибасидан моҳирона фойдаланиб, эл ишончини оқлашга бел боғлади. Ишни меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан, хўжаликнинг барча муҳим участкаларига етакчилик қилаётган кадрларга бўлган талабчанликни, принципиалликни оширишдан бошлади. Бу ўринда колхознинг кундалик иш фаолиятини тўғри планлаштириш ҳам муҳим роль ўйнарди. Бошқа соҳалар, жумладан, колхозчиларнинг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорлигини ошириш, рағбатлантиришни тўғри йўлга қўйиш, ўзаро меҳнат беллашувининг самарадорлигини ошириш, колхозчиларнинг талаб ва эҳтиёжларини сезгирлик билан қондириш каби бир қатор муҳим, ҳаётий масалалар ҳам раис эътиборидан четда қолмади. Натижада янги раис мустақил равишда иш юритган 1981 хўжалик йилининг ўзида колхоз юксалиш йўлидан олдинга томон дадил қадам қўйди. Ўтган йили табиат қийинчиликларига дуч келинганига қарамай, пахта тайёрлаш халқ хўжалик плани ошириб бажарилди, 1247 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб хирмон кўтарилди. Тайёрланган 4900 тонна ҳосилнинг 4600 тоннаси биринчи сортга сотилди. Хўжалик пахтачиликнинг ўзидан 2 миллион 900 минг сўмдан кўпроқ даромад олди. 17 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси планларини ошириб уддалади.

Колхоз бошқа тармоқларда ҳам анча юксалишларга эришди. Гўшт, сут, тухум, сабзавот, полиз, мева, узум, пилла етиштириш ва давлатга сотишда ҳам олдинги йилларда эришилган марралардан хийла ўзиб кетилди. Лекин шу билан бирга жамоат чорвачилиги хўжаликка 102 минг сўм, сабзавотчилик 29 минг сўм, мева етиштириш 5900 сўм иқтисодий зарар келтирди.

— Бу тармоқларни ҳам рентабелли соҳага айлантириш учун конкрет режалар белгилаб ишга киришганмиз, — дейди О. Авазмуродов ён дафтарчасига битилган кўрсаткичларни чуқур таҳлил қилар экан. — Бу режаларни амалдаги йилнинг ўзидаёқ ҳаётга тадбиқ этиш чора-тадбирларини кўряпмиз, ички резерв ва имкониятларни қидириб топиб, ишга соляпмиз.

Хўш, бу режа-тадбирларнинг конкрет ижроси нималардан иборат бўлмоқда? Бу борадаги асосий эътибор аввало фермалар маҳсулдорлигини, далалар ҳосилдорлигини оширишга, маҳсулотнинг сифатини яхшилашга, ишлаб чиқаришда механизациянинг даражасини ошириш эвазига маҳсулот таннархини камайтиришга қаратилмоқда. Бу йил етиштириладиган ҳар бир килограмм гўштнинг таннархи планда белгиланган даражада, яъни 2 сўм 60 тийиндан бўлиши таъминланади. Натижада колхоз давлатга ўтган йилги миқдорда тўғриси, 51 тонна гўшт сотган тақдирда ҳам 140 минг сўмдан кўпроқ қўшимча даромад олади. Бироқ, «Москва»лик чорвадорлар бу йил давлатга 60 тоннага яқин гўшт сотишга қарор қилишган. Колхоз бунинг учун ҳам анча миқдорда қўшимча даромад ва устама мукофот олади. Ўтган йили бир центнер сут етиштириш учун 28 сўм 80 тийин маблағ сарфланган эди, бу йилида эса бу кўрсаткич ҳар бир центнер ҳисобига камида уч-тўрт сўмгача камайтирилади.

Хўжаликда сабзавот, полиз, мева ва узум етиштириш ва улардан даромад олишда ҳам самарали тадбирлар амалга ошириляпти. Жумладан, соҳибкорлар амалдаги йилда 499 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштиришлари, унинг 344 тоннасини давлатга сотишлари лозим. Бироқ, улар белгиланган бу марраларни анча ўзиб кетишга — етиштириладиган ва давлатга сотиладиган маҳсулотлар ҳажмини камида 60—70 тоннага кўпайтиришга бел боғлаб ишлашяпти. Бунга биринчи навбатда ҳосилни ўз вақтида ошириш, иккинчи навбатда етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай етиштириб олиш, транспортларга ортиш ва тайёрлаш пунктларига етказиб бериш жараёнида содир бўладиган исрофгарчилик кўринишларига, аввалари йўл қўйилган ва ҳосилни яхши пишиб етилтирмай йиғиштириб олишдек аянчли ҳолга қатъий чек қўйиляпти. Хўжалик бу йил сабзавот сифатини яхшилаш ва давлат планини ошириб бажаришнинг ўзидантина ўн минг сўмдан кўпроқ қўшимча даромад олади. Шунингдек, полизкорлар пландаги 315 тонна ўрнига давлатга 400 тоннага яқин қовун-тарвуз, боғбон ва соҳибкорлар эса 36 тонна ўрнига деярлик 70 тонна мева, 8 тонна ўрнига 15 тоннага яқин узум сотишга қатъий қарор қилишган. Етиштирилган мўл сабзавот ва мева маҳсулотларининг дастлабки тонналари аллақачон истеъмолчиларга етказиб берилди.

Конкрет бундай тадбирлар хўжаликни юксак рентабеллик йўлига, район ва областдаги экономикаси анча мустаҳкамланган колхозлар сафига олиб чиқиши шубҳасиздир. Зеро, яна бир улкан илҳом манбаи колхоз аъзоларининг бу олийжаноб мақсад йўлидаги кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда, уларни янгидан-янги резервларни, иқтисодий имкониятларни қидириб топишга даъват этмоқда.

— Бу КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу Пленумда қилган ёрқин ва сермазмун доклади, тарихий анжуман қабул қилган СССРнинг Озиқ-овқат программаси мамлакат агросаноат комплексини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга қаратилган ҳаётбахш ҳужжатлардир, — дейди правление раиси Отаназар Авазмуродов хўжалик аъзоларининг меҳнат кўтаринкилигини ифодалаб. — Совет кишиларининг бахт-саодати, моддий фаровонлигини ошириш, бошқаришни такомиллаштириш, колхоз ва совхозларнинг хўжалик мустақиллигини ривожлантириш, уларнинг экономикасини мустаҳкамлаш, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ва ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ҳақида партия ва ҳукуматимиз қилаётган ғамхўрликларга азамат деҳқонларимиз ва чорвадорларимиз ўзларининг бунёдкорлик жабҳасидаги амалий ишлари билан «лаббай!» деб жавоб берадилар.

Бунга бизнинг ҳам ишончимиз комил. Буни хўжалик далалари ва фермаларида янграётган жўшқин меҳнат симфонияси, меҳнат аҳли дилини тўлқинлантираётган сиёсий ва бунёдкорона кўтаринкилик ҳам исботлаб турибди.

Э. МАДРАҲИМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ОБИ-ҲАЁТ ЭЛТАЁТГАНЛАР

«Сув бор жойда ҳаёт бор», деб бежиз айтилмаган. Оби-ҳаёт борган жойда ҳаёт жонланади, чўллар чекинади. Буни Жиззах даштининг мисолида яна бир бор кўриб турибмиз Сирдарё суви инсон қўли билан яратилган насос станциялари, сунъий дарёлар—каналлар орқали Жиззах даштининг тобора ичкари қисмига кириб боргани сари пахтазорлар, боғ-роғлар янада кенгаймоқда. Гидроқурувчилар ҳозирги пайтда «ДМ-2» ва «ДМ-2-1», деб юритилаётган Жиззах магистраль каналларини тезкорлик билан бунёд этмоқдалар.

«Джизакстепстрой» территориал бошқармасига қарашли «Бустонводстрой» тресги ҳар икки магистраль канал қурилишининг бош пудратчиси ҳисобланади. Бу оби-ҳаёт трассаларининг иккаласи 2-Жиззах насос станциясидан бошланади». «ДМ-2-1» магистраль канали асосан Зарбдор районидаги «Прогресс» совхози экин майдонларини суғоради. «ДМ-2» магистраль канали эса унинг узвий давоми бўлади. Бу оби-ҳаёт трассаси «Оқ олтин», «Ленин йўли» совхозлари территориясидан ўтиб, Жиззах даштининг ичкарисига кириб боради. Шу йилнинг июнь ойида 2-Жиззах насос станциясида дастлабки агрегатлар ишга туширилгач, юқорида номлари тилга олинган магистраль каналларнинг битган 17 километри орқали оби-ҳаёт янги экин майдонларига оқа бошлади.

Магистраль канал фақат сув йўлидан иборат эмас. Унинг трассасида кўплаб гидротехник иншоотлар барпо этилмоқда. «ДМ-2» магистраль каналининг бошланиш қисмидаги гидротехник иншоот шундай объектлардан биридир. Ана шу гидроиншоотда каналнинг сув сатхини автоматик равишда бошқариб, мувофиқлаштириб турадиган мослама ва механизмлар бўлади. Мазкур объектда 18-механизациялашган кўчма колоннанинг Александр Гузенко бошчилигидаги комплекс бригадаси фидокорона меҳнат қилмоқда. Объектга бетон ортган самосваллар бирин-кетин келиб турибди. Арматура пайвандланаётган жойларда эса теварак-атрофга олов учқунлари сочилади. Ҳамма ёқни титратиб ишлаётган компрессорлар бир зум ҳам тинмайди. Буларнинг ҳаммаси объектда иш жадаллик билан олиб борилаётганлигидан далолат беради. Бригададаги 15 кишининг ҳаммаси 2-3 хил турдош касбларни пухта ўзлаштириб олишган.

— Бу бригада мен учун ҳам жуда қадрдон, — деб ҳикоя қилади қурилиш участкасининг мастери Абдумалик Ширинхонов. — Чунки иш фаолиятимни шу коллективда бошлаганман. Бригададаги ажойиб кишиларнинг маслаҳати билан Пахтакордаги қурилиш техникумида ўқидим. Ўтган йили шу ўқув юртини тугатиб, қадрдон коллективим ишлаётган объектга мастер бўлиб келдим. Ҳозир ҳам кийин пайтларда бригаданинг тажрибали қурувчилари, айниқса унинг етакчиси Александр Гузенко менга ҳар томонлама кўмак беришмоқда.

«ДМ-2» магистраль каналининг 10-километрида ҳам иш қизғин. Бу ерда «ЭМ-201» типидаги экскаваторлар ва бульдозерлар ёрдамида каналнинг нишаби чиқарилянти. Гидромеханизаторлардан 200 метр орқада эса ирригаторлар каналга полиэтилен плёнкасини ёткизишяпти. Бу — оби-ҳаётнинг ерга сингиб кетишига барҳам беради. Каналга темир-бетон плиталарни ётқизиш ҳам пешма-пеш жадаллик билан олиб борилмоқда.

Канал қурилишининг олдинги қисмида ишлаётган экскаваторчилардан Николай Колодин ва Алексей Егоров ўртоқлар ҳар бир дақиқани ғанимат билиб, техникадан унумли фойдаланишяпти. Уларнинг ўз касбларига бўлган меҳр-муҳаббатлари, тажрибалари туфайли каналнинг нишаблиги лойиҳада кўрсатилганидек бўлмоқда. Каналдан чиқарилаётган тупроқни суриб, ёйиб юборишда эса ака-ука бульдозерчилар — Сергей ва Анатолий Цепкелар жонбозлик кўрсатишмоқда.

Каналга полиэтилен плёнкаси ётқизиш ҳамда темир-бетон плиталарини монтаж қилишдек масъулиятли вазифа Н. Загородная бошчилигидаги бригада зиммасига юклатилган. Бу бежиз эмас, албатта. Надежда Ивановна 17 йилдан бери қўриқ ерларни ўзлаштиришда меҳнат қилиб, катта тажриба орттирган. У билан шунча йилдан бери бирга ишлаб келаётган В. Қорабоева, З. Мухамедшина, А. Сошникова сингари тажрибали қурувчилар бригаданинг асосини ташкил қилади. Шунинг учун ҳам коллективда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳамиша юқори. 10 кишидан иборат бригада бир сменада 1000 квадрат метрга етказиб иш бажараётганлиги бундан далолат беради.

Мазкур магистраль каналнинг 43-километрида 59-механизациялашган кўчма колоннанинг Муҳаммад Гасанов бошчилигидаги бригадаси меҳнат қиляпти. Бригададаги 8 кишининг ҳаммаси Доғистондан келган қурувчилардир. Умуман Жиззах даштида мамлакатимизнинг турли бурчакларидан қалб амри билан бу ерларни боғу-бўстонларга айлантириш учун келган қурувчиларни, ирригаторларни, мелиораторларни учратасиз. Жиззах қўриғининг барча объектларида кўп миллат вакиллари бир оиланинг фарзандларидек ишлашяпти. Улар бир мақсад сари — Жиззах даштини мўл-кўлчиликка хизмат қилдиришга, бу билан СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга ўзларининг улушларини қўшишга астойдил ҳаракат қилишмоқда. СССРнинг Озиқ-овқат программасида Жиззах даштини ўзлаштиришни давом эттириш таъкидлаб ўтилганлиги уларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб, янги меҳнат марраларига руҳлантирмоқда.

П. ДЮГАЙ.

Жиззах область Арнасой районидаги «Оқ олтин» билан бирга маккажўхори етиштириш ҳам тобора кўпайиб бормоқда. Районидаги В. Д. Соколовский номли совхоз маккажўхоричиликка ихтисослаштирилди. Хўжалик механизаторлари шу кунларда ўрим-йиғим техникасини масъулиятли мавсумга тайёрламоқдалар.

СУРАТДА: ремонтчилардан Шароф Қаршибоев (чапдан), Комил Чўтбоев, совхоз бош инженери Улуғбек Шунқоров ва ремонтчи Зуҳриддин Очиловлар навбатдаги ишлар хусусида суҳбатлашишмоқда.

А. ЖДАНОВ фотоси.

БУГУН—МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ

Республикамиз металлургиясининг бош корхонаси — В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи коллективи ўзининг анъанавий байрамини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олмоқда. Николай Михайлович Красп кўп йиллардан бери шу корхонада меҳнат қилиб келяпти. Мартен цехининг катта мастери Н. Красп СССРнинг фахрий металлурги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходимидир. У ёшларга металлурглик касбининг сир-асрорларини сидқидилдан ўргатиб, уларнинг ҳурмат-эътиборини қозониб келмоқда.

СУРАТДА: катта мастер Н. Красп.

В. СИРОТКИН фотоси.

ДАЛАДАН ЗАВОДГА

Бекобод районидаги ихтисослашган «Авангард» совхози деҳқонлари мева ва сабзавот экинларини эндиликда қайта ишлаш учун энг қисқа маршрут орқали жўнатмоқдалар. Бу ерда янги консерва заводи лойиҳа қувватига эришди.

Корхона ҳар йили 1 миллион шартли банка сабзавот ва мева консервалари ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Серунум технологик машина-ускуналар ҳосилни тўхтовсиз қабул қилиб олиш ва жадал ишлашни таъминлайди. Завод районнинг барча хўжаликларидан мева ва сабзавот маҳсулотларини қабул қилиб олади.

АМУДАРЁ УЧУН «ЗИНАПОЯЛАР»

▲ Амударё суви яна бир «поғона» кўтарилди: М-3 каналида иккинчи насос станцияси ишлай бошлади. Бу канал Қарши магистрал каналининг тармоғидир. Бу насос станцияси биринчи станция билан бирга Қарши, Ғузор ва Косон районларининг қўриқ массивларига ҳар секундда 10 кубометр сув чиқариб бермоқда.

Амударё суви бамисоли зинапоядан кўтарилгани сингари Қарши даштига тобора юқори чиқарилмоқда. Энди сунъий кўтарилиш баландлиги қарийб 160 метрга етди. Ҳозир Қарши магистрал каналида ва унинг тармоқларида тўққизта катта ва кичик насос станцияси ишлаб турибди.

(ЎзТАГ мухбири).

Дунё овози — чет эл хабарлари

ВАЗИЯТ ҲАМОН КЕСКИН

БАЙРУТ. (ТАСС). Ғарбий қисмини Исроил қамал қилиб турган Ливан пойтахтида вазият ҳамон кескин. Исроилнинг Байрут шаҳри атрофларида йиғилган катта кучлари шаҳар ғарбий секторига ҳужум қилишга зўр бериб тайёргарлик кўрмоқда.

Фаластин қаршилик ҳаракати бирлашган кучлари ва Ливан миллий ватанпарвар кучларининг фронт чизиғи нариёғида ҳаракат қилаётган отрядлари Исроил босқинчиларига қарши тўртта операция ўтказди. Шу операциялар чоғида исроилликларнинг уч танки, икки бронетранспортери, тўртта оғир пулемети мажақлаб ташланди. Босқинчилар аскарлардан ҳам катта талофот бердилар, деб хабар қилади Фаластиннинг ВАФА агентлиги.

Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат қўшилмаган мамлакатлар координация бюросининг Кипрда чақирилган фавқулодда мажлиси қатнашчиларига юборган мактубида Фаластин ва Ливан халқи Қўшма Штатлар қўллаб-қувватлаётган Исроил агрессиясига мардонавор қаршилик кўрсатаётганлигини айтди. «Агрессорлар Америка маъмуриятининг ҳомийлиги ва қўллаб-қувватлашидан фойдаланиб, сурбетлашиб бормоқдалар», деб таъкидланади мактубда.

Мактубда айтиладики, Исроил агрессорлари Ливанга бостириб кириш чоғида учта катта шаҳарни, 30 қишлоқ ва фаластинлик қочоқларнинг 14 лагерини тамомила йўқ қилиб ташладилар.

Қўшилмаган мамлакатларнинг норозиликлари ливанликлар билан фаластинликларнинг агрессор ва унинг ҳомийларига қарши одилона курашини қўллаб-қувватлашга хизмат қилади, деб таъкидланади мактубда.

Ливия революциясининг раҳбари М. Каддафи бошқа давлатларнинг бошлиқларига юборган мактубида, деб хабар қилади ЖАНА агентлиги, Ливандаги Исроил агрессияси ва Фаластин қаршилик ҳаракатини йўқотишга уринишлар бутун дунёда тинчлик ишига хавф солувчи террорчилик операциясидир, деб ёзди.

М. Каддафи Яқин Шарқда тинчлик ва адолат вазиятини яратишнинг муҳим шарти сифатида Фаластин демократик давлатини шошилинч суратда тузиш зарурлигини айтди.

АКСИЛИНҚИЛОБЧИЛАР БОСТИРИБ КИРИШДИ

МАНАГУА. ТАСС мухбири С. Горбунов хабар беради: Никарагуа территориясига аксилинқилобчиларнинг катта кучлари бостириб кирди. Улар Гондурасда америкалик ҳарбий «маслаҳатчи»лар, Марказий разведка бошқармасининг инструкторлари ҳамда Гондурас армиясининг офицерлари раҳбарлигида тайёргарликдан ўтганлар. Сандиночилар миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, миллий мудофаа министри Умберто Ортега бу ерда бўлиб ўтган митингда шу гапни маълум қилди.

Ҳозир гап оддий сомосочи шайкалар тўғрисида бораётгани йўқ, деб таъкидлади у. Никарагуага аксилинқилобчи армия отрядлари бостириб кирди. Бу отрядлар мунтазам қўшинлар структураси ва қурол-яроғларига, Гондурасда базалари ва дала аэродромларига эга.

Ҳозирги пайтда мамлакат Атлантика соҳилининг шимолий қисмида сандиночи халқ армиясининг жангчилари шундай гуруҳлардан бирини қуршаб олди. Шиддатли жанглар чоғида 60 дан кўп аксилинқилобчи қириб ташланди.

Миллий мудофаа министри яқин ойлар ичида Никарагуа чегараларида вазият янада кескинлашувини кутиш лозимлигини айтиб, республиканинг қуролли кучлари ва бутун халқи душманнинг босқинига қатъий зарба беради, деб ишонч билдирди.

Америка империализми ва унинг марказий Америкадаги гумашталари Никарагуа революциясига ҳужум қилмоқда, деб таъкидлади У. Ортега.

Сандиночилар миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, ички ишлар министрининг ўринбосари Луис Каррион «Баррикада» газетасининг мухбири билан қилган суҳбатида, империалистларнинг Никарагуага қарши агрессияси амалда бошланиб кетди, деди.

Никарагуага бостириб кирган аксилинқилобчи отрядлар тоғлик районларда мустаҳкамланиб олмоқда ва Никарагуа территориясининг бир қисмини ишғол этиш учун шу районлардан плацдарм сифатида фойдаланишни мўлжалламоқда. Аксилинқилобчилар кейинчалик ўша жойларда ўз «ҳукуматини» тузиб, муайян давлатлар уни «танишини» таъминлашни ҳам режалаштирмоқдалар.

Кейинги вақтларда, деди Л. Каррион, Никарагуа устида жосуслик мақсадидаги учишлар ғоятда кўпайиб кетди. Бундан бир неча кун аввал республиканинг Тинч океан соҳили яқинида яна чет эл ҳарбий кемаси кўриндики, унинг кимга қарашли эканлигини аниқлаб бўлмади.

Никарагуа чегараси бўйлаб Гондурасда вертолётлар учун шошилинч равишда учиш-қўниш майдонлари қурилмоқда. Никарагуага катта-катта ҳарбий отрядларни ташлашда шу майдонлардан фойдаланилиши мумкин. Гондурас территориясида аксилинқилобчиларнинг бир қанча янги ҳарбий лагерлари барпо этилиб, уларнинг ҳар бирида юзтадан уч юзтагача киши бор. Улар милтиқ, оғир пулемёт, миномёт, гранатамёт ва реактив снарядлар билан қуролланганлар. Улар бу қуролларнинг ҳамма турларини Гондурас ҳарбийларининг воситачилигида Қўшма Штатлардан олдилар. Жумладан яқинда АҚШдан кўпдан-кўп қурол-яроғ ортган транспорт кемалари Гондураснинг Пуэрто-Лемпира портига келганлиги маълум.

Никарагуа халқи, деди Л. Каррион, ўзи тузган аксилинқилобчи армиядан фойдаланаётган Америка империализмининг қуролли агрессиясига қарши турмоқда. Биз душманга қарши тўла ғалаба қозонгунча курашаберамиз, деди у.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ВАШИНГТОН ОГОҲЛАНТИРИЛДИ

Ливандаги вазият ғоят кескинлашганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг АҚШ президенти Р. Рейганга йўллаган мурожаати бутун жаҳондаги оммавий ахборот воситаларининг, таниқли давлат, сиёсий ва жамоат арбобларининг зўр эътиборини ўзига жалб этди. Совет раҳбарининг ер юзидаги биронта ҳам масъул давлат арбоби, биронта ҳам софдил киши Ливанда Исроил босқинчиларининг қўлидан ҳалок бўлаётган одамларнинг нидоларига бепарво қараб тура олмайди, деган сўзларини босиб чиқармаган газета йўқ деса бўлади.

Ҳамма жойда бу мурожаатга Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини, СССРнинг халқлар томонидан империализмга қарши, миллий ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи учун олиб борилаётган кураш билан бирдамлигини тасдиқловчи янги далил, деб баҳо берилмоқда. Айни вақтда бу мурожаат Ливан диёрида ажал уруғини сочиб, ҳамма ёқни вайрон қилаётган Исроилга ёрдам бериб турган Қўшма Штатларни ғоят жиддий огоҳлантириш деб, агрессорларга мадад бериш учун Америка денгиз пиёдаларини Ливанга юборишга қарши огоҳлантириш деб қабул қилинди.

Араб мамлакатларида бу мурожаат ҳамманинг эътиборини жалб этди. Фаластин ФАТХ ташкилоти Марказий Комитетининг аъзоси Абу Айяд бундай деди: Л. И. Брежнев совет раҳбарлигининг масъулиятли позициясини баён қилди. Бу позиция СССР озодлик, суверенитет ва мустақиллик учун курашаётган барча халқларнинг содиқ дўсти эканлигини яна бир марта тасдиқлайди. СССР Фаластин озодлик ташкилотини ва Ливан миллий-ватанпарвар кучларини астойдил қўллаб-қувватламоқда. Бу эса бизнинг курашимизга қўшилган жуда муҳим ҳиссадир.

Суриянинг «Ал-Баас» газетаси СССР билан АҚШнинг Яқин Шарқ проблемасига қарашлари бир-бирига тамомила зид эканлигини таъкидлайди. «Совет Иттифоқининг куч-ғайрати Яқин Шарқ танглигининг кучайиш хавфини даф қилишга қаратилган бўлса, АҚШ маъмурлари ер куррасининг шу районида кескинликни авж олдириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар», — деб ёзади бу газета.

Жаҳон матбуоти бу мурожаат исроиллик босқинчилар Ливанда мисли кўрилмаган ваҳшийлик қилиб, фаластинликларни қириб ташлаш сиёсатини ўтказаётган жуда қалтис бир пайтда Р. Рейганга юборилганлигини уқтириб ўтади. Мурожаат жамоатчиликни Ливанга ёрдам бериш учун курашга сафарбар қилишга шубҳасиз кўмаклашади, агрессорларга ва уларнинг америкалик ҳомийларига қарши ҳаракатни кучайтиради. Ҳиндистонда чиқадиган «Таймс оф Индия» газетаси таъкидлаб ўтганидек, «Яқин Шарқда тинчликни тиклаш манфаатлари Америка маъмуриятидан Вашингтоннинг Ливандаги ишларга масъулиятни сезмай аралашувидан оғир оқибатлар келиб чиқиш эҳтимоли борлиги тўғрисида Л. И. Брежнев қилган қатъий огоҳлантиришга жиддий қарашни талаб этади».

АНГЛИЯ МИЛИТАРИЗМГА УМИД БОҒЛАМОҚДА

Буюк Британиянинг консерваторлар ҳукумати ҳарбий тайёргарликни кучайтиришга, жаҳонда кескинликни авж олдиришга зўр эътибор бермоқда. Лондонда мудофаа масалаларига доир эълон қилинган оқ китоб Инглиз консерваторларининг милитаристик йўлдан бораётганлигини тасдиқлайди. Бу ҳужжатда кўрсатиб ўтилишича, 1 апрелда бошланган 1982-1983 молия йилининг ҳарбий бюджети 14 миллиард фунт стерлингдан ошиб кетади. Аммо ҳарбий бюджет шундангина иборат эмас. Мудофаа министри Ж. Нотт парламентда сўзлаган нутқида қуйидагиларни тан олди. Фолкленд (Мальвин) ороллари туфайли Аргентина билан можаро юз берган даврда Британиянинг қудратли ҳарбий денгиз кучларининг Жанубий Атлантикага юбориш мақсадида қилинган харажатларнинг ўрнини қоплаш учун Архипелагнинг «хавфсизлигини» таъминлаш учун, шунингдек Англия уруш ҳаракатлари вақтида қўлдан бой берган кемалар, самолётлар, вертолётлар ўрнига янгиларини қуриш учун зарур бўлган маблағлар ана шу ҳарбий харажатга қўшимча равишда ажратиб берилади. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, шу молия йилида ҳарбий бюджетга «қўшимча» бериладиган маблағлар камида 500 миллион фунт стерлингни ташкил этади. Парламент депутати, лейбористлар партияси раҳбарлигининг аъзоси Д. Дэвиснинг айтишича, мамлакатнинг ҳарбий харажатлари аслида 15 миллиард фунт стерлингача ортади.

Консерваторлар ҳукумати Фолкленд танглигидан кейин мамлакатнинг ҳарбий сиёсати тўғрисида қатъий «хулосалар» чиқариш учун ҳали фурсат борлигини яширмайди. Бунда ядровий қуролларни ҳам, одатдаги ҳужум қуролларини ҳам кенг кўламда кўпайтириш тўғрисида гап боражаги аёндир. Ҳукумат янги фрегат, «Харриер» самолётлари, «Си кинг» вертолётларини қуриш ва бошқа ҳарбий техника билан таъминлаш тўғрисида буюртма берганлиги эълон қилинди. Англиянинг сув ости флотини Америкада ишлаб чиқарилган «трайдент» ядро ракеталари билан таъминлаш мақсадида узоқ муддатга мўлжалланиб тузилган программа ҳам буни тасдиқлайди. Оқ китобдан маълум бўлишича, бу программани амалга ошириш учун 7,5 миллиард, обзорчиларнинг фикрича эса камида 10миллиард фунт стерлинг сарф қилинади.

Фолкленд (Мальвин) оролларида қилинган янги мустамлакачилик авантюраси Вашингтонга эргашиб бораётган М. Тэтчер консерваторлар ҳукуматининг агрессив сиёсатини кўрсатувчи фақат бир лавҳа эканлиги ҳам аён бўлиб қолмоқда. Фолкленд оролларини Жанубий Атлантикада НАТО қалъасига айлантириш режалари ва оқ китобда НАТО зонасидан жуда олис йўлларда «Ғарб манфаатларини ҳимоя қилиш» ниятлари таъкидлаб ўтилганлиги, раҳбар арбобларнинг Советларга қарши қаратилган баёнотлари буни исбот қилади.

М. Тэтчер БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессиясида сўзлаган нутқида ядро бомбалари ва ракеталар... гўё «урушнинг олдини олиш» учун наф келтиради, деб эълон қилди. М. Тэтчернинг бу гаплари ва оқ китоб консерваторларнинг ядровий сиёсати билан бутун жаҳонда шу жумладан Англиянинг ўзида ҳам ядровий қуролланиш пойгаси тўхтатилсин ва ядро фалокатининг олди олинсин, деб талаб этаётган кишиларнинг ғоят кўпчилиги фикри ўртасида ер билан осмонча фарқ борлигини яққол кўрсатиб турибди.

Ю. ЛОПАТИН,
А. СТЕПАНЕНКО.
(ТАСС).

КОСОВОДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

БЕЛГРАД, (ТАСС). ТАНОГ агентлигининг хабар қилишича, Косово автоном ўлкасида (Приштин, Гнилян шаҳарларида) Албан миллатига мансуб бир группа шахсларнинг иши юзасидан суд мажлислари ўтказилди. Ана шу шахсларга ЮСФРнинг конституцион тузумини қўпоришга қаратилган давлатга қарши ишлар қилдилар, деган айб қўйилди. Ахборотда айтиладики, ана шу шахслар 1978 йилдаёқ яширин миллатчи ташкилотни тузиб, қўпорувчилик руҳидаги варақаларни ва Югославияга қарши бошқа материалларни тарқатиш билан шуғулландилар, ўтган йил баҳорида ўлкадаги контрреволюцион душманлик намойишларининг ташкилотчилари ва қатнашчилари бўлдилар.

Югославия матбуотида эълон қилинаётган хабарларга кўра Косоводаги ички сиёсий вазият ҳамон мураккаб бўлиб қолмоқда.

ЮКС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Косово коммунистлар союзи ўлка комитетининг раиси С. Ҳасани айтганидек, «Косовода вазиятни нормаллаштириш борасида баъзи ижобий натижаларга эришилганига қарамай, у ерда ўлкадаги кескинликни сақлаб қолиш мақсадида миллатчилик заминидаги айрим тўқнашувлар содир бўлмоқда».

Шу автоном ўлкадаги аҳволни муҳокама қилган ЮСФР президиуми «мавжуд барча сиёсий воситалар ва бошқа воситалар билан душманлик ишларига чек қўйиш мақсадида ҳаракат бирлигига» даъват этганлиги хабар қилинади.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ИНА агентлиги тарқатган ахборотида давлат чегарасидан ўтган ва Ироқ территорияси бўйлаб уч йўналишда олға томон силжиётган Эрон қўшинларининг бир қисми йўқ қилинганлиги, бир қисми эса Ироқ қуролли кучларининг қарши ҳужуми натижасида орқага суриб ташланганлиги хабар берилади. Уч кун давом этган жангда эронликлардан салкам 4700 киши ўлдирилди, улар камида 96 танк, 36 та бронетранспортер ва бошқа техникани талафот берди. Душманнинг учта самолёти ва битта вертолёти уриб туширилди.

ТЕҲРОН. (ТАСС). Эрон қуролли кучлари ва «Ислом инқилоби посбонлари» корпуси бирлашган штаби фронтдан юборган навбатдаги маълумотида ироқликларнинг қарши ҳужумга ўтишга уриниши барбод бўлди ва Эрон қўшинлари Ироқ территорияси ичкарисига 20 километр масофада кириб бориб, ишғол қилинган марраларда мустаҳкамланиб олмоқдалар, деб хабар беради. Айни вақтда душман ўз қўшинлари ва техникасидан катта талофат берганлиги, асирга олинганларнинг дастлабки 600 кишилик туркуми мамлакат ичкарисига юборилганлиги, Зайд мустаҳкамланган пункти ишғол қилинганлиги айтилади.

Маълумки, Эрон Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик Кенгашининг қуролли можарони тўхтатишга даъват этувчи резолюциясини бажаришдан бош тортди.

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари ғайри расмий маслаҳатлашувлар чоғида Эрон билан Ироқ ўртасидаги муносабатларда воқеаларнинг ривожини кўриб чиқдилар ҳамда БМТ Хавфсизлик Кенгашининг иккала мамлакат ўртасидаги можарони тўхтатишга даъват этувчи резолюцияси ҳали бажарилмаганлиги натижасида вазият кескинлашганлиги муносабати билан ҳавотирлик изҳор қилдилар. 12 июлда қабул қилинган мазкур резолюцияда барча ҳарбий операцияларни дарҳол тўхтатишга, шунингдек ҳамма кучларни халқаро кўламда эътироф этилган чегараларга олиб чиқиб кетишга даъват қилинди. Резолюцияда бошқа барча давлатларнинг можарони давом эттиришга кўмаклашадиган ҳар қандай ҳаракатлардан ўзларини тийишлари таклиф этилади.

Хавфсизлик Кенгашининг раиси Н. Синклер (Гайана) маслаҳатлашувлар натижалари хусусида матбуот учун баёнот бериб, мен урушни тўхтатиш йўлларини қидириб топиш мақсадида можарода иштирок этаётган иккала мамлакат билан алоқа боғлаб тураман, деди.

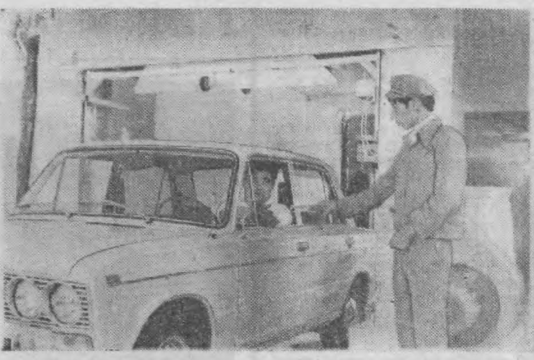

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Дам олиш кунларининг бири ёки меҳнат отпускасида оила аъзолари билан саёҳатга чиқиш қандай мароқли. Бундай пайтда енгил автомашина жуда асқотади. Чунки у узоғингизни яқин оғирингизни енгил қилади.

Аммо енгил автомашинанинг афзалликлари қанча кўп, ёқимли бўлмасин, ташвишлари ҳам оз эмас. Уни тез-тез кўздан кечириб туриш, мойини алмаштириш, қисқаси профилактика мақсадида кўплаб техник қаровлар ўтказиш зарур. Буларнинг бари анча вақт талаб қиладиган майда ишлар бўлгани учун кўпчилик автомобиль ҳаваскорлари дош бераверимайдилар ҳам. Натижада ишқибозларнинг ихлоси сусаяди.

Эндиликда Поп районидаги автомобиль ҳаваскорлари ана шу ташвишлардан ҳалос бўлдилар. Бу ерда ҳашар йўли билан «Оромжон» деб аталувчи хизмат комплекси қуриб фойдаланишга топширилгач шундай қулайлик вужудга келди.

«Оромжон» — жаҳон стандарти талабларига жавоб бера оладиган хизмат комплексидир. У республикамизда биринчи ҳисобланади. Унда автомобиль ҳайдовчилари ва ҳаваскорлари учун шинам чойхона, кафе, бензин қуйиш ва техника хизмати кўрсатиш станцияси, прокат уй, сартарошхона мавжуд. Бу ерда кўрсатиладиган хизмат автомобиль ишқибозларига жуда манзур бўлиши аниқ. Негаки, комплексдаги малакали, чаққон ходимлар истаган хизматингизни бир лаҳзада бажо келтиради. Айтайлик, сиз машинангизни ювиб, мойини алмаштириб, бензин қуйиб олмоқчисиз. Бунинг учун буюртма берсангиз бас. Ўзингиз эса бу пайтда баҳри-дилингизни очадиган чойхонага кириб, чойхўрлик қилишингиз мумкин. У ерда сизга чойхоначи Юсуфжон Абдуллаев меҳмоннавозлик билан хизмат кўрсатади. Ёки салқин ҳаво берувчи кондиционерлар ўрнатилган кафеда тамадди қилиб оласиз.

Бензин заправка қилиш станциясининг хизмати ҳам одатдагидан бошқача ташкил этилган. Машинага бензин қуймоқчи бўлсангиз кабинадан тушишингизга ҳожат йўқ. Ҳамма ишни ходимларнинг ўзлари тез ва соз бажарадилар.

Янги хизмат комплекси, айниқса, пахтакорларга манзур бўляпти. Маълумки, ҳозир пахтакорлар учун энг тиғиз пайт. Улар далаларда ҳосил тақдирини ҳал этмоқдалар.

— «Оромижон» хизмат комплекси биз деҳқонларга катта қулайлик вужудга келтирди, — дейди райондаги «Партия XXII съезди» колхозининг моҳир пахтакори Солижон Дадалиев.

— Колхозимиздаги ҳар беш оиланинг бирида енгил автомашина ёки мотоцикл бор. Хусусан, бизнинг бригадамиз аъзоларида олтита шахсий енгил автомашина мавжуд. Уларнинг ҳаммаси янги комплекс хизматидан баҳраманд бўлмоқда.

Поп районидаги «Оромижон» хизмат комплекси яқин келгусида янада кенгаяди. Янги-янги хизмат турлари пайдо бўлади, комплекс территорияси ободонлаштирилади. Бир сўз билан айтганда, Ғовасой соҳилидаги бу жой автомобиль ишқибозларининг энг севимли манзилгоҳи бўлиб қолади.

Н. ШАКАРОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири».

СУРАТЛАРДА: 1. Чойхоначи Юсуфжон Абдуллаев меҳмонлар хизматида. 2. Енгил автомашиналарга техника хизмати кўрсатувчи ходим Ҳусан Юнусов буюртмани бажараяпти. 3. Автомобилларга бензин қуйиш пайти.

Ж. Тўраев фотолари.

ҚАЛБИДА ИЖОД ЗАВҚИ

Чашма

Нормурод Норқулов — Қашқадарё воҳаси Чироқчи районининг Мирзатўп қишлоғидан. Ҳозир райондаги «Восход» совхозида ветеринария врачи бўлиб ишлайди. Кўнглига қишлоқ манзаралари, яйлов ғашти, чўпон-чўлиқларнинг романтик ҳаёти шеър ишқини солганига анча бўлди. Ёзганлари республика матбуотида чиқиб турибди. Шеърлари найлар садосига ҳамоҳанг, най навоси каби бетакрор, жилғаларнинг шилдираши сингари ўзининг митти ўзанига сиғмайди.

Ҳурматли газетхон! Яхшиси, Нормурод Норқуловнинг соф, содда ва самимий сатрлари садосини ўзингиз тинглаб кўринг-а.

М. МАҲМУДОВ,
филология фанлари кандидати.

ЎЗБЕКИСТОНГА

Сенинг билан тор кўкрагим кенг дунёга айланди,
Оқ соч юртим, тоғларингдек хаёлимни қуршайсан.
Нурли изга ғарқ ҳар қадам тупроғингга жойланди.
Саховатда, садоқатда сен онамга ўхшайсан.

ОРЗУ

Булутим, кел, мудрама
ортиқ...
Кел, опичла ялпи кўламни.
Ториққан юракка қилайлик
тортиқ —
Туйғуларнинг мамлакати —
КЎКЛАМНИ!..

* * *

Умр тарозисин ҳар
палласида
Ҳар баҳяни аниқ ўлчамоқ
керак:
Токи, чайир шайинида
Заҳмат,
Посанги тошида депсинсин
ЮРАК!...

БАЛКИ...

Кўзларимда тун ёниб,
Кўзларимда тонг отди.
Қаршимдаги дунёни
Кўзим қайга йўқотди?
Дунём, сен қайга учдинг,
Жийрон бўлиб, қуш бўлиб?
Қай жўмард қалбни
қучдинг,
Тийра танли туш бўлиб?
Қуёш қўнган кўчалар
Сенинг изингдир, балки?
Ой туллаган кечалар
Сенинг ўзингдир, балки?
Сайҳонда сайраган қуш
Сенинг овозинг, балки?
Турналардай ялангтўш
Тўнғич парвозинг, балки?
Киприкда ўчган қуёш,
Қаноти толмас бургут;
Чашмага томган қувонч,
Ёғмай ўтган оқ булут —
Сен омонат дунёни

Бу кун қайга йўқотдим?..
Кўзларимда тун ёниб,
Кўзларимда тонг отди...

ТУТЛИСОЙДА ТУТ ПИШГАН ОҚШОМ

Бурқиб ётган сокин дақиқа
Олган чоғим бўшанг
пақирни.
Жўшга келиб ғужғон
ҳақиқат —
Назаримда: кимдир
чақирди.
Ёз санасин унниқ чангидан
Симоб ютган телбадай
толдим.
Асабимни тиклаб... янгидан,
Юрагимни қўлимга олдим!..
Сўнг шарпамдан жўзган
ҳовузда
Қурбақалар ваҳима ёйди:
— Ҳой, кўрдинг-ми човкар
ҳовучда
Тутиб олдим пойлоқчи
Ойни!..
Сайҳон ўша... ўша кўланка,
Соям ўша, юлдузлар ўша.
Ёлғиз... кимдир борар
йўлакда,
Эҳ, қўрққанга кўринар
қўша!..
Тутлисойда тут пишган
оқшом
Дилкаш овоз атай чақирди:
— Келинг, сойда оламиз
ором,
Олиб келманг энди
пақирни!...

Нормурод НОРҚУЛОВ.

КИЧКИНТОЙЛАРНИ РАНЖИТМАНГ

Мактабгача тарбия ёшидаги болалар муассасаларида нима гап?

Навоий қурилиш бошқармасига қарашли 6-болалар боғчаси ходимлари Конимех районидаги «Шофиркон» қоракўлчилик совхозининг «Табассум» деб номланган кичкинтойлар муассасасига ташриф буюришди. Улар мазкур болалар боғчаси территориясини кўздан кечиришар экан, бу ерда санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмаётганлигининг гувоҳи бўлишди. Айни пайтда боғчада керакли инвентарлар етишмаслиги ва болаларга берилаётган таомларнинг сифати пастлигига ишонч ҳосил қилишди.

Оталиқ ташкилоти вакиллари ўзлари гувоҳ бўлган камчиликларни кўрсатиб, танқид қилиш билангина кифояланиб қолмадилар. Балки улар астойдил енг шимариб, «Табассум» болалар боғчаси коллективи ва ота-оналар ёрдамида ишга киришиб кетишди. Лозим бўлган жойларни бўяшди, оқлашди, боғча биноси ва теварак-атрофини тозалашди. Шундан сўнг боғча учун етишмаётган идиш-товоқлар ва дераза пардаларига газмоллар сотиб олишди.

Оталиқ ташкилоти вакилларининг ўша текширувида айрим хоналар тартибга келтирилгач, кичкинтойларнинг турли қизиқарли машғулотлар билан банд бўлишлари учун махсус хоналар ажратилди. Меҳмонлар юқоридагилардан ташқари «Табассум» болалар боғчаси педагоглари ва ота-оналар ҳузурида турли мавзуларда лекциялар ўқишди. Тарбиявий мавзуларда суҳбатлар ўтказишди.

Юқоридагилар билан оталиқ ташкилоти ходимларининг саховатли, хайрли ишлари ниҳоясига етмади, албатта. Улар «Конимех» давлат наслчилик заводи қошидаги болалар боғчасида ҳам бўлишди. Бу ерда ҳам ишла йўл қўйилаётган қатор камчилик ва нуқсонларни кўрсатиш билан бирга кўпроқ амалий жиҳатдан боғча коллективига ёрдамлашдилар. Қилинган ишлар ҳисоб-китоби оталиқ ташкилоти боғчаси методисти Л. И. Трушачкина ва катта ҳамшира Н. А. Селиверстовалар томонидан бир неча саҳифада баён этилди.

Меҳмонларнинг таклифидан сўнг мазкур болалар боғчасига рамзий маънода «Эртак» деб ном берилди.

Навоий районидаги «Қизил Октябрь» колхози кичкинтойлар муассасасига ташриф буюрган Тоғ-металлургия комбинати 3-болалар боғчаси педагоги А. И. Демина ва 10-болалар боғчаси педагоги В. А. Хисамутдиновларнинг ҳисоботлари ҳам диққатга сазовордир.

— Биз «Қизил Октябрь» колхози болалар боғчаси ходимлари билан бирга барча хоналарни эстетик жиҳатдан намунали қилиб безаб чиқдик. Керакли жойларга портретлар ва суратлар осиб қўйдик. Шу билан бирга методик кабинет ва группалар учун қўлбола ўйинчоқлар тайёрладик. Боғчага болалар учун ёзилган китоблар, альбомлар, ўйинчоқлар совға қилиб, тарбиячиларга эса календарь ва истиқболли иш планлари топширдик, шулар билан бир қаторда улар ўртасида бир неча бор суҳбатлар ўтказдик.

Кўриниб турибдики, шаҳарликларнинг қишлоқ болалар боғчаси ва яслиларига кўрсатаётган оталик ёрдами таҳсинга лойиқ. Аммо шу ўринда: «Нега болалар боғчаси ва яслилари хусусида фақат оталик ташкилотлари қайғуришлари керак?» деган ҳақли савол туғилади. Наҳотки, «Шофиркон» совхози директори П. Сулаймонов «Табассум»га кириб, қишлоқ болаларининг қандай тарбияланаётгани-ю у ердаги шарт-шароитлар билан танишишга вақт топа олмаган бўлса? Аммо у навоийликларга ташаккурномалар эълон қилиш ҳақида буйруқ чиқариш ва уларга боғчани капитал ремонт қилиб бериш ҳақида қуруқ ваъда бериш билан кифояланмоқда. Бу ўринда «Табассум» болалар боғчаси ходимлари ва ота-оналарнинг ҳам мавжуд тартибсизликларни бартараф этишга лоқайд муносабатда бўлганликларини таъкидлаш лозим.

Навоий шаҳар халқ маорифи бўлими методисти В. А. Звонцованинг қўлида 40 нафар педагог томонидан ёзилган ҳисобот бор. Улар шаҳар оталигидаги районлар болалар муассасаларидаги аҳвол ҳақида ҳикоя қилади. Очиғини айтиш керакки, фактлар қувонарли эмас. Энг аввало болаларни овқатлантириш ёмон аҳволда эканини кишини ташвишлантиради. «Конимех» давлат наслчилик заводида бошқа баъзи камчиликлар қатори болалар боғчалари учун баъзи маҳсулотлар вақтида етказиб берилмаётир. Навоий, Навбаҳор ва Конимех районларининг кўпгина мактабгача тарбия муассасалари учун аҳён-аҳёндагина сут, мева ва сабзавотлар келтирилмоқда. Бундан хўжалик раҳбарларининг болалар боғчаларида камдан-кам бўлишлари шундоққина кўриниб турибди. Бу борада оталиқ ташкилотлари уларга маълум даражада ибрат кўрсатишмоқда.

Район хўжаликларидаги болалар боғчаларида юқорида таъкидлаб ўтилганидек, айрим камчилик ва нуқсонлар содир бўлиб турибди. Аммо хўжалик раҳбарларининг вақти-вақтида кичкинтойлар муассасаларига бориб, у ердаги аҳвол билан хабардор бўлиб туришлари, меҳнаткашлар фарзандлари тарбияланаётган даргоҳларни керакли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш устидан назорат қилиб туриш, уларга сифатли таомлар берилишига эришиш амалга оширса бўладиган иш. Бинобарин, кичкинтойларнинг ҳаёт ҳақидаги дастлабки таассуротлари ўзлари тарбияланаётган болалар боғчаларидан бошланади. Бу фақат оталик ташкилотларигагина боғлиқ эмас. Биринчи навбатда жойларда бу масалага мутасадди органлар етарли эътибор беришлари лозим. Токи, болалар боғчаларига фақат номигагина қатнамасинлар. Балки уларнинг шўх, шодон қийқириқлари «Табассум»дан эшитилиб турсин, айни чоғда «Эртак» бағридаги ҳаётлари чинакам маънода худди эртакларда таърифланганидек гўзал бўлсин.

В. МОРОЗОВ,
Навоий области.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

«ТЕКИН» ЗИЁФАТ

Балиқ овлаш жойига қоронғи тушганда етиб келдик. Қармоқларни тайёрлаб қўйдик. Арнасой қамишзорларида чивинлар кўп бўлади. Олимларнинг тасдиқлашича уларнинг фақат урғочилари қон сўрар экан. Чивинлардан химиявий препаратларсиз сақланиш амри маҳол. Шунинг учун ҳам биз баданимизга ришудин суркаб олдик.

Шерикларим баландроқ бир тепани танлаб, уйқуга ҳозирлик кўра бошлашди. Мен иккита карбидкани ёқиб, омадимни синаб кўрмоқчи бўлдим. Карбидка деб аталадиган чироқни зап ўйлаб топишганда. У уч-тўрт соат давомида 5—6 квадрат метр жойни ёритади. Афсуски, балиқчи ва овчилар учун жуда асқотадиган бу чироқни саноатимиз кам ишлаб чиқармоқда.

Мен бир жойни танлаб қирғоққа жойлашиб олдим. Қармоқни сувга ташлаб кута бошладим. Ойсиз сокин тун. Гоҳо йирик балиқлар сувни шалоплатиб сакрайди. Мана бойқуш учиб ўтди. Чивинлар юз ва қўлларимга ёпишмоқчи бўлади. Аммо препаратга бардош беролмай ғинғиллаб учиб кетади. Орадан ярим соатча вақт ўтса ҳам пўкаклар қимирламас эди.

Бир маҳал чироққа қурбақалар яқинлаша бошлади. Улар жуда қизиқувчан бўлади. Чироқ алангаси, унинг атрофида учиб юрган беҳисоб чивинлар қурбақаларни оҳанграбодай чорламоқда эди. Чивинлар чироққа парвонадай урилиб, қанотлари қуйиб ерга қўнар, қурбақалар эса уларни паққос туширишарди.

Мен қармоқни ҳам унутиб қурбақалар ҳатти-ҳаракатини кузата бошладим. Чироқ атрофида чинакам зиёфат бошланган эди. Мана қурбақалардан бири каттакон капалакни тутиб олди. Панжалари билан уни оғзига тиқа бошлади. Қурбақалар қанчалик кўпаймасин улар учун чироқ атрофида емиш етарли эди. Мана, узунтумшуқ қўнғиз ғувуллаб учиб келди. Қурбақалардан бири унга сапчиди. Ҳар иккови тўқнашиб кетишди. Қўнғиз ерга йиқилди. Аммо тезда қанотларини пирпиратиб қурбақага тутқич бермай қоронғиликда кўздан ғойиб бўлди.

Анча фурсат ўтгач қармоқ таёғи эгилиб силкинаётганлигини кўриб қолдим. Таёқни қўлга олиб, қармоққа каттагина ўлжа илинганлигини сездим. Ухлай олмаётган шерикларимдан бири ёнимга чопиб келди. Биз икковлашиб эҳтиётлик билан ўлжани аста-секин қирғоққа судраб келдик. Икки килограммча келадиган сазан илинган эди. Ҳаяжон босилгандан кейин мен яна чироққа ва қурбақаларга қарадим. Карбидка ёниб турар, лекин қурбақалар кўринмас эди. Чивинлар бўлса ҳамон учиб юришибди. Тун салқини қурбақаларни қамишлар тагига ҳайдаган эди.

А. АНТОШКИН.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ СУЗУВЧИЛАР КУНИ

МУНОСИБ СОВҒА БИЛАН

Мамлакатимизда биринчи маротаба ўтказилган ГТО ҳафталиги давомида республикамиздаги фабрика ва заводлар, муассасалар ва колхоз-совхозларнинг минглаб физкультурачилари турли спорт базаларида ўз маҳоратларини синовдан ўтказишди. Шуниси эътиборга лойиқки, бу ҳафталик Бутуниттифоқ сузувчилар куни билан муштарак ҳолда якунланди.

Кейинги йилларда республикамизда спортнинг сузиш турига алоҳида эътибор берилиши туфайли кўплаб иқтидорли йигит-қизлар етишиб чиқмоқда. Улар турли хил миқёсда ўтказилган мусобақаларда пахтакор ўлкамиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб, совринли ўринларни қўлга киритишга муваффақ бўлишяпти. Республикамиз сузувчилари айни пайтда Киевда ўтказилаётган баҳсларда ҳам яхши қатнашишяпти. Бу ерда бир вақтнинг ўзида ҳам СССР чемпионати, ҳам Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинларининг финал мусобақаси давом этмоқда.

СССР чемпионатининг дастлабки куни 200 метрли масофага чалқанча усулда сузишда (эркаклар ўртасида) СССРнинг яна бир рекорди ўрнатилди. Бунда Бутунжаҳон студентлар ўйинларининг уч карра ғолиби, республикамиз вакили Сергей Заболотнов ўзини кўрсатди. Сергей 2.01.14 натижа билан СССРнинг янги рекордини ўрнатди. Шу куни яна беш масофада ғолиблик учун куч синашилди. Хотин-қизлар ўртасида 100 метрга эркин усулда сузишда тбилисилик И. Герасимовага тенг келадиган рақиб топилмади.

200 метрли масофага баттерфляй усулида сузишда яна бир вакилимиз ўзини кўрсатди. Яъни тошкентлик Е. Вавилова бронза медалини қўлга киритди. Шуниси эътиборга лойиқки, чемпионатнинг ҳар бир куни ниҳоятда қизғин курашлар остида ўтмоқда. Бунда иштирокчилар ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғоналаридан бирини эгаллаш учун бор куч ва иродаларини ишга солишяпти. Чемпионатнинг навбатдаги кунлари бунга мисол бўла олади. Чунончи, 200 метрли масофага брасс усулида сузишда республикамиз вакили Лариса Белоконь мамлакатимизнинг энг кучли спортчиларидан бири эканлигини амалда исботлаб, марра чизиғига биринчи бўлиб етиб келди. Натижада Лариса чемпионатнинг олтин медали билан тақдирланди. Мазкур масофага эркаклар ўртасида ўтказилган мусобақада эса ленинградлик Г. Утенков зафар қучди. Республикамиз спортчиси Темур Подмарев эса тўртинчи натижани кўрсатди.

Бир сўз билан айтганда республикамиз спортчилари ўз байрамлари — Бутуниттифоқ сузувчилар кунига муносиб совғалар билан келишга ҳаракат қилишди. Сузиш бўйича СССР чемпионати, Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари программасидаги финал мусобақалари давом этмоқда.

БИРИНЧИ ЛИГАДА

СССР чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этаётган командалар навбатдаги тур учрашувларида куч синашишди. Ўйинлар натижасидан сўнг турнир жадвали пешқадами ўзгарди.

Ўз майдонида Москванинг «Локомотив» командаси футболчиларини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратган Кишинёвнинг «Нистру» коллективи очколар сонини 27 тага етказиб, жадвалнинг биринчи поғонасини банд этди.

Жиззахнинг «Звезда» командаси бу турда яна мағлубиятга учради. Жиззахликлар Ланчхутида маҳаллий «Гурия» футболчилари билан бўлган учрашувни 0:2 ҳисобида бой беришди. Бошқа учрашувлар натижаси билан танишинг: «Динамо» (Киров) — «Колос» (Никополь) — 1:1, «Ротор» (Волгоград) — «Таврия» (Симферополь) — 3:1, «Искра» (Смоленск) — СКА (Киев) — 2:1, «Факел» (Воронеж) — СКА (Одесса) — 2:1, «Спартак» (Кострома) — «Заря» (Ворошиловград) — 0:0, «Шинник» (Ярославль) — «Металлург» (Запорожье) — 1:0, СКА «Карпати» (Львов) — СКА (Хабаровск) — 3:0, СКА (Ростов) — «Помир» (Душанбе) — 4:1.

ОБ-ҲАВО

18 ИЮЛДАН — 24 ИЮЛГАЧА

Ўтган ҳафта давомида республикамизнинг кўпчилик областларида ҳаво ҳарорати 27—29 даража атрофида бўлди. Мазкур ҳафтанинг боши ва охирларида ҳам ҳавонинг шундай қуруқ ва иссиқ келиши кутилади. Шу кезлари термометр устуни кундузи 36—41, кечалари эса 20—25 даражани кўрсатади.

Пахтакор ўлкамизнинг қумли зоналарида 26—27 даража иссиқ бўлади. Ҳафта ўрталарига келиб ҳаво ҳароратининг бир мунча пасайиши кутилади. Кундузи 31—36, кечалари 16—21 даража иссиқ бўлади. Ўзбекистоннинг қумли зоналари ва жанубида термометр устуни кундузи 33—38, кечалари 18—23 даражани кўрсатади. Республиканинг айрим районларида момақалдироқ бўлиши кутилади.

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари ўрмон уруғчилиги Тошкент зонал станцияси директори Г. Г. Сирьяновага отаси
Герман Иванович АРБУЗОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси редакцияси коллективи «Правда Востока» газетасининг масъул секретари С. В. Мельниковага онаси
Зоя Николаевна МЕЛЬНИКОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ДУШАНБА

19 ИЮЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Магниткадан Амургача». Совет қўшиқларидан концерт.
10.05 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
11.05 Болалар учун фильм. «Капитан Энрикенинг соати».
12.20 Янгиликлар.
*** * ***
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ коммунистларининг ишлари ва ташвишлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси.
16.10 «Оналар мактаби».
16.40 С. Рахманинов. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 2-концерт.
17.15 «Аванте, камарада! Олга, дўстим!». Телевизион ҳужжатли фильм. Сиёсий шарҳловчи И. Фесуненко сўзи билан бошланади.
18.15 «Стадион ҳамма учун».
18.45 «Партия планлари — халқ планлари». Қишлоқда уй-жой қурилиши ҳақида. Саратов области мисолида.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан ва техника» киножурнали.
19.40 К. Симонов. «Рус кишилари». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли.
21.30 «Время».
22.05 «Рус кишилари» фильм-спектаклининг давоми.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси: «Қадимий Владимир тупроғида», «Урал ўрмонининг эҳсонлари».

● МТ II

Профилактика муносабати билан душанба, 19 июль куни Марказий телевидениенинг II программасида кўрсатувлар намойиш этилмайди.

● ЎзТВ I

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Ўрмон қўриқчилари», «Тугун кўтарган бола». Мультфильмлар.
18.30 «Қувноқ пионер ёзи».
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат».
19.30 «Ахборот». (рус.).
19.45 «Воротан каньони» Фильм-манзаралар.
20.05 «Санъатга йўл». А. Островский номли Тошкент театр ва рассомчилик институти.
20.30 «Ахборот».

«КИШЛОК ХАКИКАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41*

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретарь — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 07343. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1070. 14